

SAFA

TAMPERE.
FINLAND

VUOREKSEN KESKUSTAKORTTELIN ARKKITEHTUURIKILPAILU

KILPAILUOHJELMA

21.8.–22.11. 2024

Tampere

TAMPERE

SITOWISE
The Smart City Company

SISÄLTÖ

1 KILPAILUKUTSU	3
2 KILPAILUTEKNISET TIEDOT	5
2.1 Kilpailun järjestäjä	6
2.2 Kilpailumuoto	6
2.3 Kilpailun kieli	6
2.4 Osallistumisoikeus ja kilpailusta ilmoittaminen	6
2.5 Palkinnot ja lunastukset	6
2.6 Kilpailun säännöt ja kilpailuohjelman hyväksyminen	6
2.7 Tuomaristo ja asiantuntijat	7
2.8 Kilpailun lähtöaineisto ja liitteet	8
2.9 Kilpailun aikataulu	8
2.10 Kilpailua koskevat kysymykset	9
2.11 Kilpailuseminaari ja tutustuminen kilpailualueeseen	9
2.12 Kilpailun ratkaiseminen ja tulosten julkistaminen	9
2.13 Jatkoitoimenpiteet kilpailun jälkeen	9
2.14 Kilpailuehdotusten tekijänoikeudet ja käyttöoikeudet	9
3 KILPAILUN TAVOITTEET	10
4 KILPAILUALUE	12
4.1 Kilpailualueen sijainti ja liittyminen laajempaan kaupunkirakenteeseen	13
4.2 Vuoreksen kaupunginosan synty	16
4.3 Vuoreskeskus	18

Vuoreksen keskustakorttelien kilpailu 21.8.–22.11.2024

Tampereen kaupunki 2024

Taitto: Riikka Honkanen, Sitowise Oy

Valokuvat: Jessi Vatanen, Tampereen kaupunki

Dronekuvat: Timo Hakkarainen, Tampereen kaupunki

4.4 Kilpailualue ja lähiympäristö	21
4.5 Kaavatilanne	26
4.6 Muut kilpailutehtävää taustoittavat suunnitelmat	29
4.7 Rakennuskanta ja palvelut	29
4.8 Kestävyyssratkaisut Vuoreksessa	34
4.9 Vuoreksen taideohjelma	35
4.10 Arkeologisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaat kohteet	37
4.11 Maisema ja luonnonympäristö	37
4.12 Maanomistus	39
4.13 Kilpailualueen pohjaolosuhteet	39
4.14 Yhdyskuntatekninen huolto	39
4.15 Liikenne ja saavutettavuus	40
4.16 Melu	42
5 SUUNNITTELUOHJEET	43
6 ARVOSTELUPERUSTEET	50
7 KILPAILUEHDOTUSTEN LAADINTAOHJEET	52
7.1 Kilpailusalaisuus	53
7.2 Vaadittavat asiakirjat	53
7.3 Kilpailuehdotusten sisäänjätö	56

01 KILPAILUKUTSU

Tampereen kaupunki järjestää Vuoreksen keskustakorttelien yleisen arkkitehtuurikilpailun yhteistyössä Suomen arkkitehtiliitto SAFA:n kanssa. Kilpailulla haetaan ehdotuksia Vuoreksen keskustakorttelien viitesuunnittelua varten ja vireillä olevan asemakaavamuutoksen pohjaksi. Tavoitteena on muodostaa vain osittain toteutuneiden keskustakorttelien alueelle Vuoreksen kaupunginosalta vielä puuttuva, visuaalisesti, toiminnallisesti ja arkkitehtonisesti erottuva keskustakokonaisuus.

Alueen asemakaavassa on nykyisiin kaupan ja julkisten palveluiden muuttuneisiin tarpeisiin nähden ylisuuria varauksia liikerakentamiselle ja yleisille rakennuksille. Alueelta kuitenkin puuttuu asukkaiden kaipaamia arjen palveluita, kuten alueen kokoluokkaan sopiva päivittäistavara-kauppa. Vuoreksen keskusta tulee täydennyttään olemaan nykyistä vahvemmin kaupunginosan sydän, johon merkittävin osa julkisista ja yksityisistä palveluista sekä muusta päivittäisestä toiminnasta keskittyy. Kilpailulla haetaan ideoita laadukkaiden asumista, liiketilaa

ja julkisia palveluita käsittävien korttelikokonaisuuksien suunnitteluun sekä viherympäristön ja palveluverkon vahvistamiseen kestävyystavoitteet huomioiden.

Vuores on yksi Tampereen nuoremmista kaupunginosista ja sen 2000-luvun alussa käynnistyneessä suunnittelussa ja myöhemmin rakentamisessa on ollut korkeat tavoitteet ilmastoystävällisyyden, kestävyuden ja hiilijalanjäljen suhteen. Näitä tavoitteita halutaan entisestäänkin vahvistaa. Vuorekseen on toteutettu useita pilotoivia

hankkeita, mm. hulevesien käsittelyyn, jätteiden imukeräykseen ja puurakentamiseen liittyen.

Kilpailulla pyritäänkin löytämään kaupunkikuvallisesti paikkaan soveltuva resilientti suunnitteluratkaisu, joka vahvistaa erityisesti Vuoreksen keskustaa mutta myös koko kaupunginosaa sekä sen identiteettiä ja pito- ja vetovoimaa ottaen vahvasti huomioon rakentamisen teknistaloudellisen toteutuskelpoisuuden.

The background of the slide is a photograph of a modern, multi-story apartment building with a stepped roofline and numerous windows. The entire image is overlaid with a semi-transparent red filter. The text is centered on the slide.

02

KILPAILUTEKNISET TIEDOT

2.1 Kilpailun järjestäjä

Tampereen kaupunki järjestää Vuoreksen keskustakorttelien yleisen arkkitehtuurikilpailun yhteistyössä Suomen arkkitehtiliitto SAFA:n kanssa.

2.2 Kilpailumuoto

Kilpailu on yksivaiheinen yleinen arkkitehtuurikilpailu.

2.3 Kilpailun kieli

Kilpailuohjelma ja arvostelupöytäkirja julkaistaan suomen kielellä. Kilpailuehdotuksen asiakirjat tulee laatia suomen kielellä.

2.4 Osallistumisoikeus ja kilpailusta ilmoittaminen

Kilpailu on julkisen hankintamenettelyn mukainen arkkitehtuurikilpailu. Kilpailu on avoin kaikille Suomen sekä muiden Euroopan Unionin ja sen hankintalainsäädännön piiriin kuuluvien maiden kansalaisille voimassa olevien lakien ja sopimusten mukaisesti. Kilpailuun voivat osallistua yksittäiset henkilöt ja työryhmät. Osallistujalta tai osallistujaryhmän joltain jäseneltä edellytetään oikeutta harjoittaa arkkitehdin ammattia omassa maassaan. Kilpailijoiden toivotaan muodostavan monialaisia asiantuntijaryhmiä, joissa mukana mm. maisemasuunnittelun sekä kestävän rakentamisen ja kiertotalouden asiantuntemusta.

Kilpailun tuomariston jäsenet, sihteeri sekä näiden yhtiökumppanit ovat esteellisiä osallistumaan kilpailuun. Esteellinen on myös henkilö tai yritys, joka on osallistunut kilpailuhankkeen valmisteluun siinä määrin, että hänellä on siitä huomattavaa lähtökohtaetua muihin kilpailijoihin verrattuna, tai on osallistunut päätöksentekoon mukaan lukien päätöksenteon valmistelu. Tulokintaa vaativissa tapauksissa SAFA:n kilpailutoimikunta päättää esteellisyydestä.

Kilpailu on Suomen hankintalain mukainen suunnittelukilpailu.

Lisäksi kilpailukutsu on julkaistu SAFA:n verkkosivujen kilpailukalenterissa sekä SAFA:n jäsentiedotteessa ja Arkkitehtiutisissa.

2.5 Palkinnot ja lunastukset

Palkintoina jaetaan yhteensä 120 000 euroa seuraavasti:

- **I palkinto: 50 000 euroa**
- **II palkinto: 30 000 euroa**
- **III palkinto: 20 000 euroa**

sekä kaksi lunastusta, kumpikin 10 000 euroa.

Palkintosummille anotaan verovapautta vuodelle 2025.

Suomen Arkkitehtiliitto perii kilpailusääntöjensä mukaisesti 7 % palkinnoista ja lunastuksista. Palkinnot maksetaan Suomen Arkkitehtiliiton kautta.

Tuomaristo voi yksimielisellä päätöksellä jakaa palkintosumman toisinkin Suomen Arkkitehtiliiton kilpailusääntöjen mukaisesti, lukuun ottamatta ensimmäisen palkinnon sekä lunastusten suuruutta. Tuomaristo voi halutessaan jakaa kunniamainintoja.

2.6 Kilpailun säännöt ja kilpailuohjelman hyväksyminen

Kilpailussa noudatetaan tätä kilpailuohjelmaa sekä Suomen Arkkitehtiliiton kilpailusääntöjä. Kilpailun järjestäjä, kilpailun tuomaristo sekä Suomen arkkitehtiliiton kilpailutoimikunta on hyväksynyt tämän kilpailuohjelman liiteasiakirjoineen.

2.7 Tuomaristo ja asiantuntijat

Kilpailun palkintolautakuntaan kuuluvat Tampereen kaupungin nimeäminä:

- Ilkka Porttikivi
*apulaispormestari,
palkintolautakunnan puheenjohtaja*
- Virpi Ekholm
kiinteistöjohtaja
- Pasi Kamppari
tonttipäällikkö
- Elina Karppinen,
asemakaavapäällikkö
- Raija Mikkola
projektiarkkitehti, arkkitehti SAFA
- Hanna Montonen
yhdyskuntasuunnittelupäällikkö
- Marika Viinanen
viheralueet ja hulevedet, suunnittelupäällikkö

Suomen arkkitehtiiliton SAFA:n nimeäminä:

- Riina Palva, arkkitehti SAFA
- Iines Karkulahti, arkkitehti SAFA

Kilpailun vaihtolovelvollisena sihteerinä toimii Lotta Syväniemi, arkkitehti, Sitowise Oy.

SAFAn kilpailusääntöjen tarkoittamia tuomariston ammattijäseniä ovat Elina Karppinen, Raija Mikkola, Hanna Montonen, Marika Viinanen, Iines Karkulahti sekä Riina Palva, ja näillä on äänen enemmistö. Tuomaristo on lisäksi oikeutettu kuulemaan tarpeelliseksi katsomiaan muita asiantuntijoita. Asiantuntijat ja sihteeri eivät osallistu päätöksentekoon eikä heillä ole oikeutta osallistua kilpailuun.

2.8 Kilpailun lähtöaineisto ja liitteet

Tämä kilpailuohjelma ja seuraavat liiteasiakirjat ovat ladattavissa kilpailun verkkosivuilta <https://cc.tieto.fi/tampere/vuoreksen-keskus>

Kaavat, kartat, valokuvat ja muu aineisto

- **Liite 1** Pohjakarttayhdistelmä (dwg)
- **Liite 2** Pohjakartta (pdf)
- **Liite 3** Kilpailualueen ja tarkastelualueen rajat (dwg)
- **Liite 4** Kilpailualue ja tarkastelualue virastokartalla (pdf)
- **Liite 5** Ortoilmakuva kilpailualueerajauksella (pdf, jpg)
- **Liite 6** Valokuvakooste (jpg)
  - » Maantasokuvia, viistoilmakuvia
- **Liite 7** 3D-kaupunkimalliaineisto (dwg)
  - » Maasto, rakennukset
- **Liite 8** Vuoreksen puistokadun naapurikiinteistöjen julkisivuotteet
3 kpl 1:500 (pdf)
- **Liite 9** OAS (pdf)
- **Liite 10** Ajantasa asemakaava (dwg, pdf)
- **Liite 11** Katupoikkileikkaukset 6 kpl 1:100 (pdf)
- **Liite 12** Rakeisuus 1:5000 (pdf, dwg)
- **Liite 13** Kuva viistoilmakuvaupotuksen pohjaksi (arw, jpg)
- **Liite 14** Taulukko kilpailuehdotuksen laajuustietoja varten (Excel)

Selvitykset ja suunnitelmat, tausta-ainestot

- **Liite 15** Vuoreksen taideohjelma, Luonnon heijastumia, 2014
- **Liite 16** Vuoresaukion raitiotiepysäkin tarkastelu, 2024 (pdf, dwg)

Alla listattuna verkko-osoitteita, joiden takaa löytyy alueeseen liittyvää lisätietoa.

- [Asemakaavoitusohjelma 2024–2028](#)
- [Tampereen pysäköintipolitiikka 2024–2040](#)
- [Tampereen kaupungin karttapalvelu Oskari](#)
  - » Asemakaavat ja määräykset
  - » Yleis- ja maakuntakaavat ja määräykset
  - » Maaperä-, luonto-, liikenne- ym. tietoa sekä ilmakuva- ja kartta-materiaalia
- [Tampereen viherkerroinmenetelmä](#)
- [Tampereen 3D-kaupunkimalli](#)

2.9 Kilpailun aikataulu

- Kilpailuaika 21.8.–22.11.2024
- Kilpailun aloitusseminaari (hybriditoteutus) 23.8.2024
- Kilpailijoiden kysymykset viimeistään 6.9.2024
- Vastaukset kysymyksiin viimeistään 18.9.2024
- Ehdotusten sisäänjättö 22.11.2024 klo 16 (UTC+3)
- Ehdotukset näytteillä kilpailun verkkosivuilla vuoden vaiheessa
- Kilpailun tulosten julkistus ja palkintojenjakotilaisuus: tavoitteena maaliskuussa 2025
- Palkitut ehdotukset näytteillä kilpailun verkkosivuilla tulosten julkistusten jälkeen

2.10 Kilpailua koskevat kysymykset

Kilpailijoilla on mahdollisuus pyytää ohjelmaa koskevia tarkennuksia tai lisätietoja sekä saada vastaukset kysymyksiinsä. Kysymykset tulee esittää suomen kielellä.

Kysymykset jätetään kilpailun verkkosivujen kautta viimeistään 6.9.2024 klo 16.00.

Kysymykset ja tuomariston vastaukset niihin on tavoitteena julkaista kilpailun verkkosivuilla viimeistään 18.9.2024.

Kilpailun verkkosivut: <https://cc.tietoa.fi/tampere/vuoreksen-keskus>.

2.11 Kilpailuseminaari ja tutustuminen kilpailualueeseen

Kilpailusta kiinnostuneille järjestetään kaikille avoin kilpailuseminaari hybriditilaisuutena 23.8.2024. Tilaisuus järjestetään Tampereen kaupungin Siluetti-tilassa, joka sijaitsee Tampereen linja-autoaseman yhteydessä. Tarkeimmat ohjeet sekä tilaisuuden ohjelma julkaistaan kilpailun verkkosivuilla.

Kilpailuseminaarissa on mahdollista esittää kilpailun järjestäjälle kysymyksiä. Kilpailuwebinaarin esitys sekä kilpailuseminaarissa esitetyt kysymykset ja niihin annetut vastaukset julkaistaan kilpailun verkkosivuilla.

Kilpailualueeseen tutustuminen tapahtuu omatoimisesti. Kilpailualueesta on laadittu kuvakooste, joka löytyy kilpailun liiteaineistosta (Liite 6).

2.12 Kilpailun ratkaiseminen ja tulosten julkistaminen

Kilpailuehdotukset asetetaan nähtäville ja kommentoitavaksi kilpailun nettisivuille arviointityön aikana.

Kilpailu pyritään ratkaisemaan maaliskuussa 2025. Kilpailun ratkaisusta annetaan välittömästi tieto palkittujen, lunastettujen sekä mahdollisten kunniamainintoja saaneiden ehdotusten tekijöille. Kilpailun tulos julkistetaan erikseen järjestettävässä julkistamistilaisuudessa, jonka ajankohdasta ilmoitetaan kilpailun verkkosivuilla.

Kilpailun tuloksen julkistamisen jälkeen asetetaan tuomariston arvostelupöytäkirja sekä kilpailussa menestyneet työt nähtäville kilpailun verkkosivuilla. Kilpailun tulokset julkaistaan lisäksi Suomen Arkkitehtiliiton julkaisukanavissa sekä Arkkitehtuurikilpailu-lehdessä.

2.13 Jatkotoimenpiteet kilpailun jälkeen

Kilpailun tuomaristo antaa suosituksensa jatkotoimenpiteistä kilpailun tuloksen perusteella. Kilpailun tulosta on tarkoitus käyttää alueella käynnissä olevan asemakaavamuutoksen ja jatkosuunnittelun pohjana.

Palkituille työryhmille voidaan antaa suora hankintana myöhemmin sovittavassa laajuudessa konsulttitoimeksianto asemakaavan laatimiseen liittyvästä jatkosuunnittelusta tai jonkun osa-alueen yksityiskohtaisemmasta suunnittelusta.

Kilpailun tulos ei sido kaupunkia tilaamaan toteutus-suunnittelua voittaneelta suunnittelijaryhmältä.

2.14 Kilpailuehdotusten tekijänoikeudet ja käyttöoikeudet

Kilpailun järjestäjällä on omistusoikeus palkittuihin ja lunastettuihin kilpailuehdotuksiin tekijänoikeuden jäädessä ehdotuksen tekijälle. Lisäksi kilpailun järjestäjällä on oikeus julkaista kaikki ehdotukset kilpailun kotisivuilla. Mahdollisen toimeksiannon saaneella on oikeus käyttää hyväkseen palkittujen ja lunastettujen kilpailuehdotusten aiheita ja ideoita tekijänoikeuslain mukaisesti.

Kilpailun järjestäjällä ja SAFA:lla on oikeus julkaista palkittujen ja lunastettujen töiden materiaalia ilman erillistä korvausta. Julkaisun yhteydessä mainitaan aina kyseisen ehdotuksen tekijä lukuun ottamatta kilpailun aikana nimettöminä julkaistavia ehdotuksia.

03

KILPAILUN TAVOITTEET

Vuoreksen keskusta on kaupunginosan sydän, johon merkittävin osan julkisista ja yksityisistä palveluista sekä muusta päivittäisestä toiminnasta keskittyy. Keskusta onkin koko alueen identiteetin muodostumisen kannalta tärkein osatekijä. Kilpailulla pyritään löytämään Vuoreksen keskustakorttelien alueelle ajankohtaisia tavoitteita palveleva ratkaisu, jonka pohjalta voidaan laatia asemakaavamuutos. Tavoitteena ovat kaupunkirakenteeltaan ja arkkitehtuuriltaan korkeatasoiset, omaleimaiset ja kestävät ratkaisut, jotka viitesuunnitelmaksi jatkojalostettuna toimivat asemakaavamuutoksen periaatteellisena ratkaisuna.

Keskustakorttelit ovat tällä hetkellä erityisesti palveluiden osalta odottavassa tilassa, ja kilpailun tuloksena saatavan suunnitteluratkaisun on tarkoitus vauhdittaa alueen toteutumista. Palveluiden osalta kilpailun tavoitteena on Vuoreksen kaupallisten palveluiden toteuttamisen edellytysten vahvistaminen, muun palveluverkon tarpeiden tutkiminen ja korttelien täydentäminen tarkoituksenmukaisella, Vuoreksen ja lähialueiden tarpeita vastaavalla rakentamisella. Julkiset ulkotilat pyritään

Tavoitteet

Kaupunkikuva ja kaupunkirakenne

Tavoitteena on laadukkaiden, omaleimaisten, alueelle luontevien urbaanien korttelikokonaisuuksien kehittäminen ja Vuoreksen keskustan kaupunkirakenteen viimeistelevä eheyttäminen. Aluetta tulee kehittää vahvistamalla Vuorekselle ominaisen, nykyiselläänkin merkittävän identiteettitekijän, kaupunkikuvan, omaleimaisuutta uudella arkkitehtuurin aikakerrostumalla ja täydennysrakentamisen ja julkisten ulkotilojen sovittamisella oivaltavasti olevaan rakennuskantaan ja ympäristöön.

Asuminen

Tavoitteena on muodostaa laadukasta asuinympäristöä ja ekologisesti, sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävää rakentamista huomioiden mm. asuntojen muuntojoustavuuden, monipuolisen asuntojakauman ja erityisryhmien asumisen. Tavoitteena on myös tutkia hybridirakentamisen mahdollisuuksia eli liike- ja asuinrakentamisen yhdistämistä sekä tilojen yhteiskäyttöisyyttä, vuorottaiskäyttöä ja muokattavuutta.

yhdistämään monipuolisesti ja laadukkaasti olevaan ympäristöön toiminnallisuus ja kaupunkikuva huomioiden. Ehdotusten tulee huomioida myös liiketaloudellinen toteuttamiskelpoisuus. Toteuttamiskelpoisuuden takaamiseksi ratkaisun tulee palvella monipuolisesti sekä Vuoreksen kaupallisia että muita palvelutarpeita. Nämä keskustan luomiseksi vaadittavat toiminnot tulee yhdistää asuinrakentamiseen ja samalla erityisesti kehittää laadukkaita yleisiä alueita ja viherympäristöä. Kilpailulla

Palvelut ja liiketilat

Tavoitteena on Vuoreksen palveluverkon täydentäminen ja parantaminen; Vuoreskeskuksen liiketilatarjonnan suunnitteleminen ja monipuolistaminen vastaamaan kaupan pienentyneitä tilatarpeita, kuluttajia hyödyttävän kilpailun edistäminen sekä julkisten palveluiden, nuoriso- ja kirjastotilojen, osoittaminen alueelle nykyisen palveluverkon tarpeiden mukaisena.

Liikenne ja pysäköinti

Tavoitteena on joukkoliikenteen sujuvan käytön mahdollistaminen ja henkilöautoriippuvuuden vähentäminen sekä laadukkaan keskitetyn pysäköinnin järjestäminen kilpailualueella. Tavoitteena on luoda houkuttelevia, viihtyisiä ja eläviä kävely- ja pyöräily-ympäristöjä ja -reittejä.

Vuoresaukio ja julkiset kaupunkitilat

Julkiset ulkotilat pyritään yhdistämään monipuolisesti ja laadukkaasti olevaan ympäristöön toiminnallisuus ja kaupunkikuva huomioiden. Alueen viherympäristön kehittäminen tulee olla monipuolista ja luonnon moni-

haetaan vähähiilisyttä, kiertotaloutta, luonnon monimuotoisuutta ja resilienssiä edistäviä ehdotuksia kaupunginosan keskustan muodostamiseksi uusille korkealaatuisille asuinkortteleille, palvelu- ja liikekiinteistöille sekä julkisille kaupunkitiloille. Vuoreksen suunnittelussa ovat alusta asti olleet korkeat tavoitteet ilmastoystävällisyyden, kestävyuden ja hiilijalanjäljen suhteen, ja kilpailuehdotuksilta odotetaan innovatiivisuutta ja ratkaisuja, jotka aktiivisesti vähentävät alueen hiilijalanjälkeä ja rakentamisen kuormitusta ympäristölle.

muotoisuutta vahvistavaa. Vuoresaukion osalta tavoitteena on kytkeä se korkeatasoisena julkisena ulkotilana toiminnallisesti virkistysalueverkostoon sekä vahvistaa verkoston puistojen välisiä yhteyksiä Vuoreksen puistokadun yli. Aukiosta on tavoitteena muodostaa ympäri vuoden viihtyisiä ja käyttökelpoinen julkinen tila. Aukio on nykyisellään yhdyskuntarakenteessa itä-länsisuuntaisen kaupunkiakselin osa.

Ilmasto ja kestävyys

Kilpailuehdotuksissa odotetaan kiinnitettävän erityistä huomiota ratkaisujen vähähiilisyyteen sekä kestävyteen niin ekologisesti, sosiaalisesti kuin kulttuurisesti. Ehdotuksilta odotetaan innovatiivisia ja näkemyksellisiä ratkaisuja koskien alueen kokonaiskestävyyttä ja resilienssiä eli ympäristön kykyä toimia, toipua ja palautua muuttuvissa olosuhteissa. Tavoitteena on huomioida kiertotalous suunnittelussa sekä tukea kestävää liikunnista ja uusiutuvien energialähteiden käyttöä alueella.

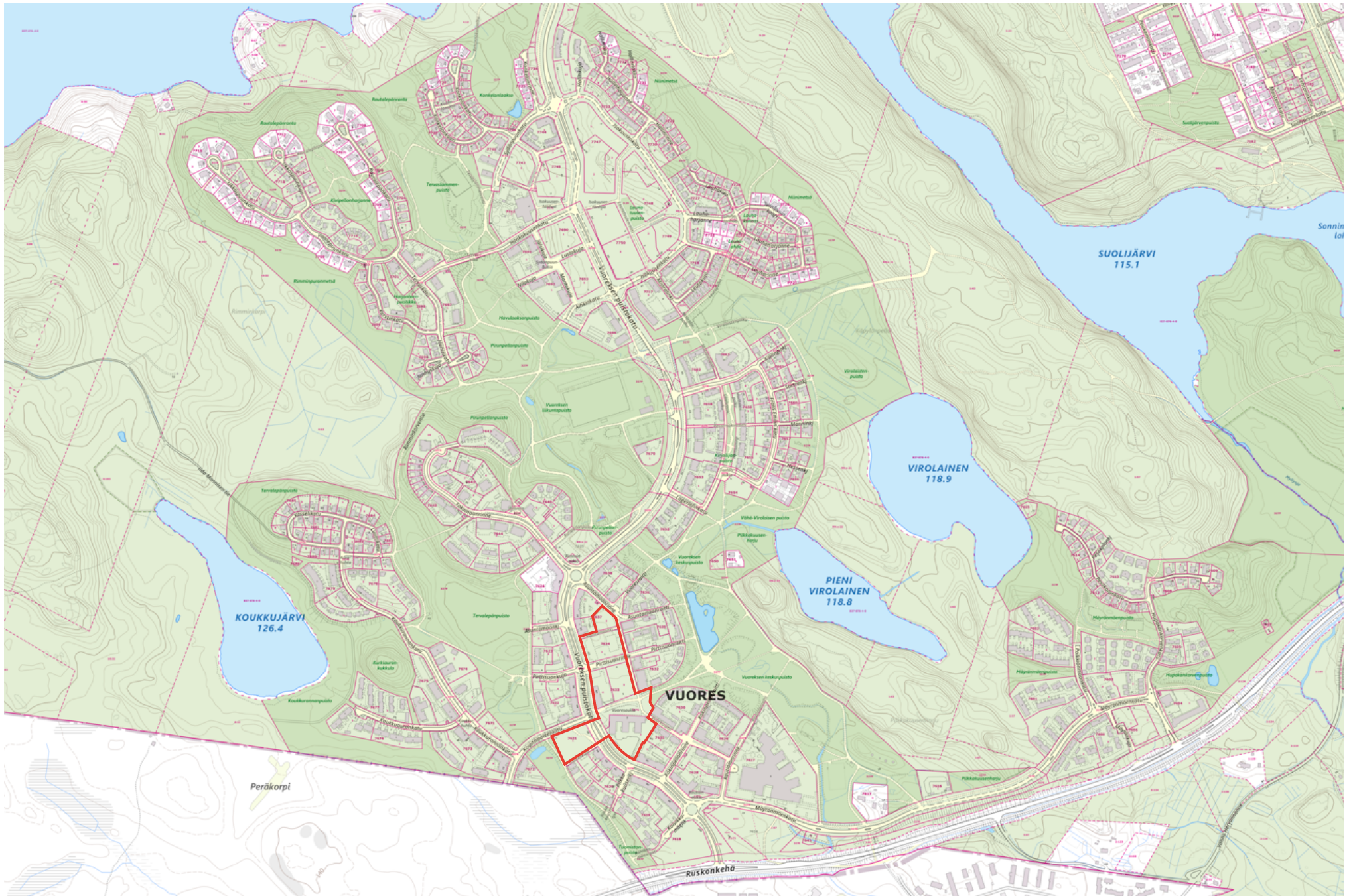
04 KILPAILUALUE

4.1 Kilpailualueen sijainti ja liittyminen laajempaan kaupunkirakenteeseen

Kilpailualue sijaitsee Vuoreksessa noin 8 km Tampereen keskustasta etelään, lähellä Tampereen ja Lempäälän kunnanrajaa (Kuva 4.1). Vuoreksen kaupunginosa sijoittuu Särkijärven, Suolijärven ja kaupungin eteläisen rajan väliin. Valtiovarainministeriö on tehnyt 19.6.2024 päätöksen Tampereen ja Lempäälän kunnan välisen rajan siirrosta, joka tulee voimaan 1.1.2025. (Lisätietoa kohdassa 4.2.) Rakennetuilta osiltaan kilpailualueen osat ja korttelit tukeutuvat vahvasti Vuoreksen puistokatuun, joka läpäisee Vuoreksen pohjois-eteläsuuntaisesti mutkitellen. Itä-länsisuuntaisella kaupunkiakselilla on Vuoresaukio. Kilpailualue sijaitsee Vuoreksen ydinalueella, asuinalueen keskuksessa, alueen läpi kulkevan pääkadun Vuoreksen puistokadun varressa. Palvelut on keskitetty Vuoreksen puistokadun varrelle, mikä on ollut keskeistä pikkukaupunkimaisen asuinalueen alkuperäisissä suunnittelutavoitteissa. Pääkadun varteen on osoitettu kivijalkaliiketiloja ja palveluita kävely- ja pyöräilyetäisyydelle asuinkortteleista sekä joukkoliikennepysäkeistä. Vuoreksen puistokatua pitkin kulkee joukkoliikenne sekä pyöräilyn pääreitit. Katuympäristö on kaupunkikuvaltaan tiivis ja pienimittakaavainen. Vuorekselle on ominaista varsin tiiviit korttelit, joita ympäröivät väljät luonnonalueet. Alueelta on suora kävely- ja pyöräily-yhteys Vuoreksen keskuspuistoon ja ympäröiville virkistysalueille. Kahden kilometrin saavutettavuusalue ulottuu kilpailualueelta koko Vuoreksen alueelle, mikä kertoo myös alueen pikkukaupunkimaisesta ja tiivistä kaupunkirakenteesta.

Kuva 4.1. Kilpailualueen sijainti suhteessa Tampereen kaupunkirakenteeseen. Kilpailualueen likimääräinen sijainti merkitty punaisella.

Kuva 4.2. Kilpailualueen sijainti suhteessa kaupunkirakenteeseen. Kilpailualueen sijainti merkitty punaisella.

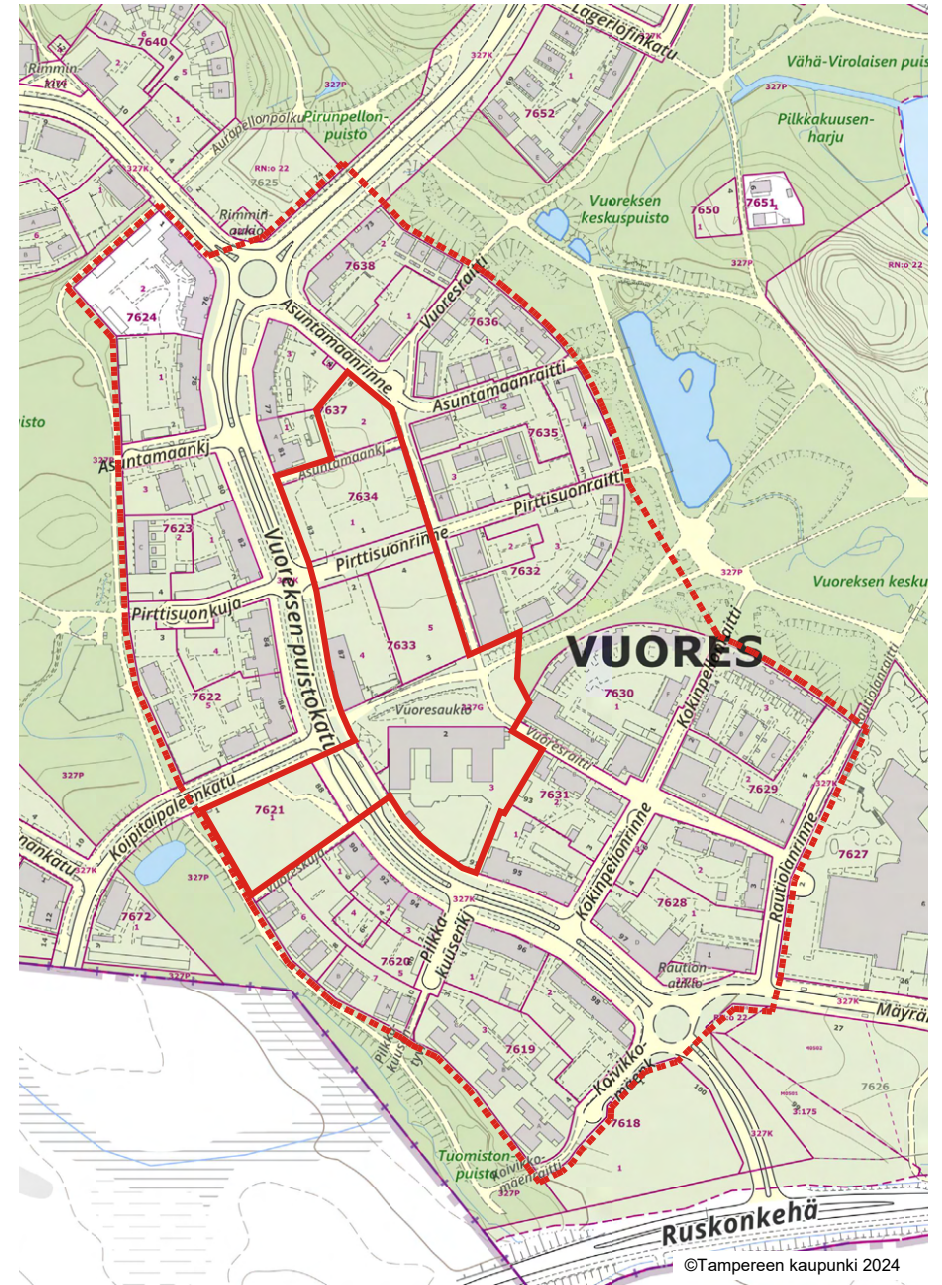
Kilpailualueen muodostavat Vuoreksen keskeiset korttelit numerot 7637, 7634, 7633, 7631, 7621. (Kuva 4.3) Nämä Asuntamaanrinteen ja Kokinpellonerinteen välisellä osuudella sijaitsevat korttelit ovat toteutuneet osittain. Voimassa olevassa asemakaavassa alueelle on osoitettu rakentamista ja toimintoja, joiden tulisi muodostaa kaupunginosan toiminnallinen ja kaupunkikuvallinen keskusta. Vuoreksen ensimmäisten asemakaavojen vahvistamisen jälkeen 2000-luvulla palveluiden tilatarpeet niin julkisella kuin yksityisellä puolella ovat muuttuneet viimeisten 15 vuoden aikana. Vuoreskeskukseen oli suunniteltu sijoitettavan mm. terveyskeskus ja kirkkotiloja sekä kauppakeskus ja lähikauppaa merkittävästi suurempia liikerakennuksia ja niiden rakenteellista pysäköintiä.

Kilpailualue (Kuva 4.3) sijoittuu pääosin Vuoreksen puistokadun itäpuolelle, rajautuen lännessä Vuoreksen puistokatuun, pohjoisessa Asuntamaanrinteeseen, idässä keskeiseen kulkuväylään Vuoresraittiin sekä muilta osin olemassa oleviin asuinkortteleihin. Kilpailualueeseen kuuluu lisäksi Vuoreksen puistokadun länsipuolinen kortteli 7621, joka rajautuu lännessä Tuomistonpuistoon, pohjoisessa Koipitaipaleenkatuun ja etelässä Vuoreskujaan. Korttelin itäpuolinen osuus Vuoreksen puistokadusta on osa kilpailualueita.

Kilpailualue ulottuu viiden korttelin alueelle käsittäen lisäksi Vuoresaukion sekä osan Vuoreksen puistokatua. Kilpailualueen koko on noin 3,2 hehtaaria. Tarkastelualue, johon kilpailualueelle esitetyn suunnitteluratkaisun tulee kaupunkikuvallisesti ja toiminnallisesti luontevasti liittyä, rajautuu idässä ja lännessä Vuoreskeskusta ympäröiviin puistoalueisiin ja etelässä Koivikkomäenkatuun ja Rautiolanrinteeseen sekä pohjoisessa Takamaanrinteeseen ja Rimminaukioon. Tarkastelualueelle ei tule osoittaa uutta rakentamista tai sen rakennettuun ympäristöön vaikuttavia toimintoja.

Kilpailualueesta on 3D-malli (Liite 7), joka on ladattavissa kilpailun verkkosivulta.

Kuva 4.3 Kilpailualueen sijainti Vuoreksen puistokadun varrella. Kilpailualue rajattu punaisella. Katkoviivalla esitetty tarkastelualueen raja.

4.2 Vuoreksen kaupunginosan synty

Tampereen kaupunki ja Lempäälän kunta aloittivat vuonna 1997 kuntayhteistyön, jonka tavoitteena oli laatia kuntien raja-alueella sijaitsevalle Vuoreksen alueelle osayleiskaava ja myöhemmin yhteinen palvelurakenne. Alueen osayleiskaavoitus käynnistyi vuonna 2000. Vuoreksen ensimmäiset asukkaat muuttivat Mäyränmäkeen vuonna 2010. Alue on entistä pelto- ja metsämaastoa

Vuoreksessa järjestettiin asuntomessut vuonna 2012. Asuntomessuilla esiteltiin modernia arkkitehtuuria, ekotehokkuutta, uusia teknologisia ratkaisuja sekä monimuotoista asumista luonnon ja palvelujen lähellä. Asuntomessujen Moderni puutarhakaupunki -teema viittaa Vuoreksen ekotehokkaisiin liikenne-, jätehuolto- ja hulevesiratkaisuihin sekä energiatehokkaaseen rakentamiseen ja luonnonläheisyyteen. Vuorekseen 2000-luvun alussa rakennettu luontopohjainen hulevesijärjestelmä oli monin tavoin innovatiivinen. Sillä varjeltiin uuden asuinalueen arvokkaita lajeja ja ympäröivien järvien vedenlaatua.

Hulevesijärjestelmään panostettiin poikkeuksellisen paljon käyttämällä suunnittelussa esimerkiksi ulkomaisia hulevesiasiantuntijoita, joita ei Suomessa ollut. Vuores on Suomessa ensimmäinen asuinalue, jossa on osayleiskaavatasoisia hulevesimääräyksiä. Nykyään hulevedet huomioidaan huomattavasti paremmin, kuin Vuoreksen rakentamisen aikaan 2000-luvun alussa oli yleisesti tapana.

Kuva 4.4. Vasemmalla: Ilmakuva vuodelta 1946. Oikealla: Ilmakuva vuodelta 1995. Kilpailualueen raja punaisella.

Lähde: Oskari karttapalvelu

Vuoreksen suunnittelun ja toteutuksen lähtökohtia ovat alusta asti olleet mm. asumisen, palveluiden ja työpaikkojen sekoittunut rakenne, monimuotoinen asuntokanta, kävelyä ja pyöräilyä sekä joukkoliikennettä tukeva yhdyskuntarakenne, yhteisöllisyys, kestävä kehitys ja edistyskelliset ratkaisut. Tavoitteena on kaupunkikuvalisestisesti korkeatasoinen ja viihtyisä ympäristö. Vuores on saanut paljon näkyvyyttä esimerkillisenä asuinalueena. Hulevesien hallinnan ja käsittelyn toteuttaminen luontopohjaisin ratkaisuin on ollut uraauurtavaa. Myös taideohjelman mukaisen julkisen taiteen ja rakennushankkeiden arkkitehtuuriin yhdistetyn taiteen merkitys on ollut arvostuksen saamisessa suuri. Vuores on ollut mukana myös useissa tutkimus- ja kehittämishankkeissa, jotka ovat keskittyneet esimerkiksi yhteisöllisen ja ekotehokkaan asumisen sekä puurakentamisen kehittämiseen.

Vuoreksella on selväpiirteinen identiteetti, jonka suunnittelussa ja toteutuksessa on ollut visio pikkukaupungista luonnon kainalossa. Tampereen uudemmissa kaupunginosista tämä ominaislaatu on muodostunut osaksi alueen luonnetta. Vuores on suunniteltu eheänä kokonaisuutena kaupunginosaksi, jossa myös toteutus on ollut korkeatasoista, erityisesti yleisten alueiden osalta. Alueella on pidetty useita erityyppisiä suunnittelukilpailuja, joihin toteutukset pohjaavat.

Vuoreksen keskustaan tavoiteltiin alun perin isompia asuntoja, minkä pohjalta alueen pysäköinti on mitoitettu. Toteutus on kuitenkin painottunut pienasuntoihin, mikä on johtanut yhdessä vielä kehittyvän joukkoliikenteen keskeneräisyyden kanssa henkilöautojen suureen määrään ja pysäköintipaikkojen puutteeseen, mikä on vähentänyt asumisviihtyvyyttä alueella.

Kuva 4.5 Ilmakuva Vuoreksesta kohti pohjoista. Vasemmallalla kulkee Vuoreksen puistokatu. Kilpailualue kuvan keskellä.

Vuoreksessa asuu vuonna 2024 noin 7600 asukasta.

Valtiovarainministeriö on tehnyt 19.6.2024 päätöksen kunnan osan siirtämisestä Lempäälän kunnasta Tampereen kaupunkiin. Tampereen kaupunki on asema-kaavoittanut Vuoreksen yleiskaavan mukaiset alueet lähes kokonaisuudessaan ja toteuttanut alueen palveluverkon ja infran. Lempäälä on toteuttanut toistaiseksi yleiskaavan mukaista rakentamista Anniston kyläalueen ympäristössä. Tampereen kaupunki ja Lempäälän kunta haluavat yhdessä vauhdittaa Vuoreksen kehittämistä ja ovat ryhtyneet valmistelemaan kunnan osan siirtoa. Kuntarajan siirtämisellä tavoitellaan eheää ja yhdys-

kuntarakenteeltaan toimivaa kokonaisuutta Ruskontien eteläpuolelle, jossa Tampereen kaupungilla on mahdollisuuksia toteuttaa sekä tarjota uuden alueen asukkaille hyvät elinolosuhteet sekä palvelut. Alueelle on yleiskaavan mukaisella maankäytöllä toteutettavissa monipuolista asumista noin 3500 asukkaalle. Uudet asukkaat tukevat Vuoreksen palveluiden kehittymistä. Siirron kohteena oleva alue on kooltaan noin 112 ha. Päätös tulee voimaan 1.1.2025. Siirrettävä alue sijaitsee alle 100 metrin päässä kilpailualueesta lounaaseen.

4.3 Vuoreskeskus

Vuonna 2004 järjestettiin Vuoreksen keskustan yleinen kaksivaiheinen arkkitehtuurikilpailu, jonka voitti Kangas & Vuorinen arkkitehdit Oy:n ehdotus "Città" (Kuva 4.6). Sitä arvioitaessa todettiin, että suunnitelma on omaleimainen: "tiivis rakenne, paljon luonnonaluetta, keskusta rakentuu korkeimmalle paikalle". Kilpailun tarkoituksena oli saada Vuoreksen keskustalle omaleimainen, kaupunkikuvallisesti ja toiminnallisesti korkeatasoinen suunnitelma. Palkittua ehdotusta jatkokehitettiin palkintolautakunnan kehittämissuosituksen pohjalta. Jatkosuunnitelma toimi alueen asemakaavaluonnoksen valmistelun pohjana.

Vuoreskeskus on Vuoreksen kaupunkimaisin osa ja kaupunginosan palveluiden ydin. Urbanista luonteestaan huolimatta sieltäkin on hyvät yhteydet luontoon. Kaupunkikuvallinen yleisilme on varsin tiivis mutta vihreä. Kaupunkimaista visuaalista vaikutelmaa vahvistavat kivijalkaliiketilat, katutasokerroksen laajat ikkunapinnat sekä se, että asuinkerrostalojen ja pienkerrostalojen pääsisäänkäynnit on suunnattu kaduille. Toteutukseen asti ulottunut, alueen suunnittelussa määritelty omaleimainen rakentamistapa, kuten vaihtelevat lamellitalojen runkosyvyudet, kattomuodot, materiaalivalinnoin korostetut kivijalkakerrokset sekä voimakaspiirteiset katujulkisivut ja vahvat värit ovat Vuoreskeskuksen identiteettitekijöitä.

Kuva 4.6. Kangas & Vuorinen arkkitehdit Oy:n voittajaehdotus "Città" vuodelta 2004.

Keskustakortteleiden runsaan 2 000 asukkaan kokonaisuus on suunniteltu ja toteutuneelta osin muotoutunut tiiviiksi kokonaisuudeksi, jossa on erilaisia asuinkerrostalojen rakennustyyppejä, joiden kerrosluku vaihtelee II-VI välillä. Tiiviin korttelikudoksen kontrastina toimivat kaupunkiakselin päissä keskuksen länsi- ja itäpuolella olevat puistot. Vuoreksen v. 2004 suunnitteluperiaate "tiivit rakennetut alueet: enemmän vapaata luontoa" on kantanut suunnitelmista toteutukseen.

Vuoreskeskuksen kaupunkirakenne tukeutuu Vuoreksen puistokatuun. Kadun länsipuolella keskus rakentuu korttelirivistön varaan. Ajantasa-asemakaavan mukaisesti Vuoreskeskuksen itäosa koostuu kahdesta selkeästi ra-

jautuneesta kaupunkisolusta. Niiden yhtymäkohdassa sijaitsee Vuoresaukio, jonka laidalla sijaitsee sekä julkisia että yksityisiä palveluita. Eteläisen kaupunkisolun eteläpäässä sijaitsee peruskoulu ja päiväkoti Vuores-talossa, joka tarjoaa myös monitoimi- ja liikuntatiloja asukkaiden, yhdistysten ja seurojen iltakäyttöön. Vuores-talon on suunnitellut arkkitehtitoimisto Aarne von Boehm Oy (nykyinen Renell Käppi Arkkitehdit Oy). Sinne johtaa kilpailualueita sivuava ja eteläistä kaupunkisolua halkaiseva kävelykatu, Vuoresraitti. Kilpailu- ja tarkastelualueesta 0,5 km etäisyydellä pohjoiseen sijaitsee Vuoreksen liikuntapuisto, jossa on hyvät urheiluseuratoiminnankin käytössä olevat ulkoliikuntapalvelut pelikenttineen.

Vuoreskeskuksen itäosan tonttikatuverkko rakentuu kampamaisesti Vuoreksen puistokadun varrelle. Tonttikadut muuttuvat hierarkkisesti kävelypainotteisiksi itään mentäessä. Kävelyn ja pyöräilyn pääreitit sijaitsevat Vuoreksen puistokadulla, kaupunkisolujen keskellä ja niiden itäpuolella keskuspuistossa. Tampereen kaupunkiseudun suunnitelmien mukaan raitiotiejärjestelmä voisi laajentua Vuorekseen 2030-luvulla. Toteutuessaan raitiotie tuo uuden elementin Vuoreksen puistokadun kaupunkikuvaan ja toiminnallisuuteen. Tavoitteena on, että pysäkki on bussien ja raitiotien esteetön vaihtopysäkki, mikä sellaisenaan toteutuessaan määrittelee voimakkaasti ihmisten liikkumisvirtoja ja siksi myös palveluiden hakeutumista tarjolla oleviin liiketiloihin.

Alueen rakennusten massoittelu ja kerrosluvut porrastuvat lännestä itään. Viisikerroksiset asuinkerrostalojen rintamat Vuoreksen puistokadun varrella muodostavat keskuksen kaupunkikuvallisen selkärangan. Rakennusten katot muodostavat Vuoreskeskuksessa tunnistettavan viidennen julkisivun. Alueen massoittelussa mitakaavan vaihtelu ilmenee kaupunkirakenteessa myös asuinrakennustyyppien vaihteluna. Kerrostalorakentaminen Vuoreksen puistokadun varrella vaihettuu Vuoresraitin kohdalla sekoittuneeseen pienkerrostalo-/kaupunkipientaloasumiseen jatkuen siitä pientalovaltaiseen asumiseen keskuspuiston laidalla. Erillispientalot sijaitsevat Vuoreksen muissa osissa.

Kuva 4.7. Vuoreksen puistokatu kohti pohjoista. Oikealla kilpailualueen väliaikaisesti pysäköintikäytössä oleva tontti.

Vuoreksen asuinrakennuskanta on 2010-luvun jälkeen rakentunutta pientalo-, ja kerrostalorakentamista. Arkkitehtuurin osalta Vuoreksessa on ollut tavoitteena ”vuoreslaisuus”, jolla tarkoitetaan kaupunkirakentamisen perinteitä omaavaa ja modernein keinoin tulkittua pienimittakaavaista arkkitehtuuria. Vuoreslaista arkkitehtuuria on luotu myös julkisivujen voimakkailla väreillä ja taiteella, jonka integroiminen osaksi rakentamista on ollut uraauurtavaa. Vuoreskeskuksen asuin kerrostaloissa räystäälliset taitekatot antavat alueelle erityisen vahvan leiman.

Keskustakorttelien rakentuminen

Tampereen kaupungin Vuores-projekti ja Tampereen kaupungin kiinteistötoimi järjestivät Vuoreskeskuksen

alueen liikekeskuskorttelin 7633 tontinluovutuskilpailun vuonna 2008. Alustavien suunnitelmaluonnosten perusteella valittiin NCC Rakennus Oy/Pirkanmaan Osuuskaupan ”Klaava”-niminen ehdotus tontin varajaksi, jatkotyöhön ja kaavoituskumppaniksi. Toteutuneen suunnitelman on laatinut arkkitehtitoimisto Tilatakomo Oy. Liikekeskus Klaava on tontinluovutuskilpailun pohjalta laaditun asemakaavaratkaisun ensimmäisen vaiheen toteutus, joka valmistui v. 2012 Vuoreksen asuntomesuihin mennessä. Muilta osin kyseinen asemakaava on jäänyt toteutumatta liike- ja palvelurakentamisen ja siihen liittyvän rakenteellisen pysäköinnin osalta. Klaavassa on lähikauppa-kokoluokan päivittäistavarakaupan lisäksi myös julkisia palveluita, kuten seurakuntakoti, mutta liikekeskuksen pysäköinti on toteutunut pintapy-

säköinnillä väliaikaisin järjestelyin. Liikekeskus avautuu Vuoreksen puistokadulle sekä Vuoresaukion luoteiskulmaan päin.

Viime vuosina tapahtuneet kaupan alan muutokset, mm. vahva keskittymisen trendi ja verkkokaupan lisääntyminen ovat aiheuttaneet sen, että asemakaavassa oleva liiketilojen volyymin määrä on osoittautunut liian suureksi. Vuoreksessa kehittämishankkeet eivät ole kaupan osalta edenneet toteutukseen ja erityisesti päivittäistavarakaupan palvelut ovat jääneet niukoiksi. Päivittäistavarakaupan monipuolistaminen alueella synnyttäisi kuluttajia hyödyttävää kilpailun edistämistä. Vuoreksen kaupalliset palvelut ovat jääneet jälkeen asukkaiden ja asioiden tarpeisiin nähden ja päivittäistavarakaupan osalta kahden suppean valikoiman kivijalkamyymälän varaan.

Kuva 4.8. Ilmakuva kohti etelää. Rakentumattomat keskustakorttelit ovat osittain kasvillisuuden peitossa.

Kaupunginosille tyypillisen kehityskaaren mukaan myös Vuores on vaiheittain toteutunut ja lukuun ottamatta aivan keskeisiä kortteleita, sen toteutuminen on ollut varsin tasapainoista. Keskustan ympäristössä asuin-korttelit ovat toteutuneet ja yleiset alueet valtaosin rakennettu valmiiksi suunnitelmassa määriteltyyn tasoon. Liikekeskus Klaavaa lukuun ottamatta Vuoreskeskuksen liikekeskuskortteli 7633 sekä korttelit 7634 ja 7621 sekä Vuoresaukio ovat jääneet rakentumatta, joten alueen asemakaavoituksen lähtökohdat ja tavoitteet ovat tarkastelun tarpeessa. Keskustakortteleiden väliset katualueet ovat rakenteellisilta kerroksiltaan toteutettu, mutta viimeistelemättömiä koska niihin rajautuvat korttelit ovat toteutumatta.

Miljöökuvia Vuoreskeskuksesta on koottu liitteeseen 6.

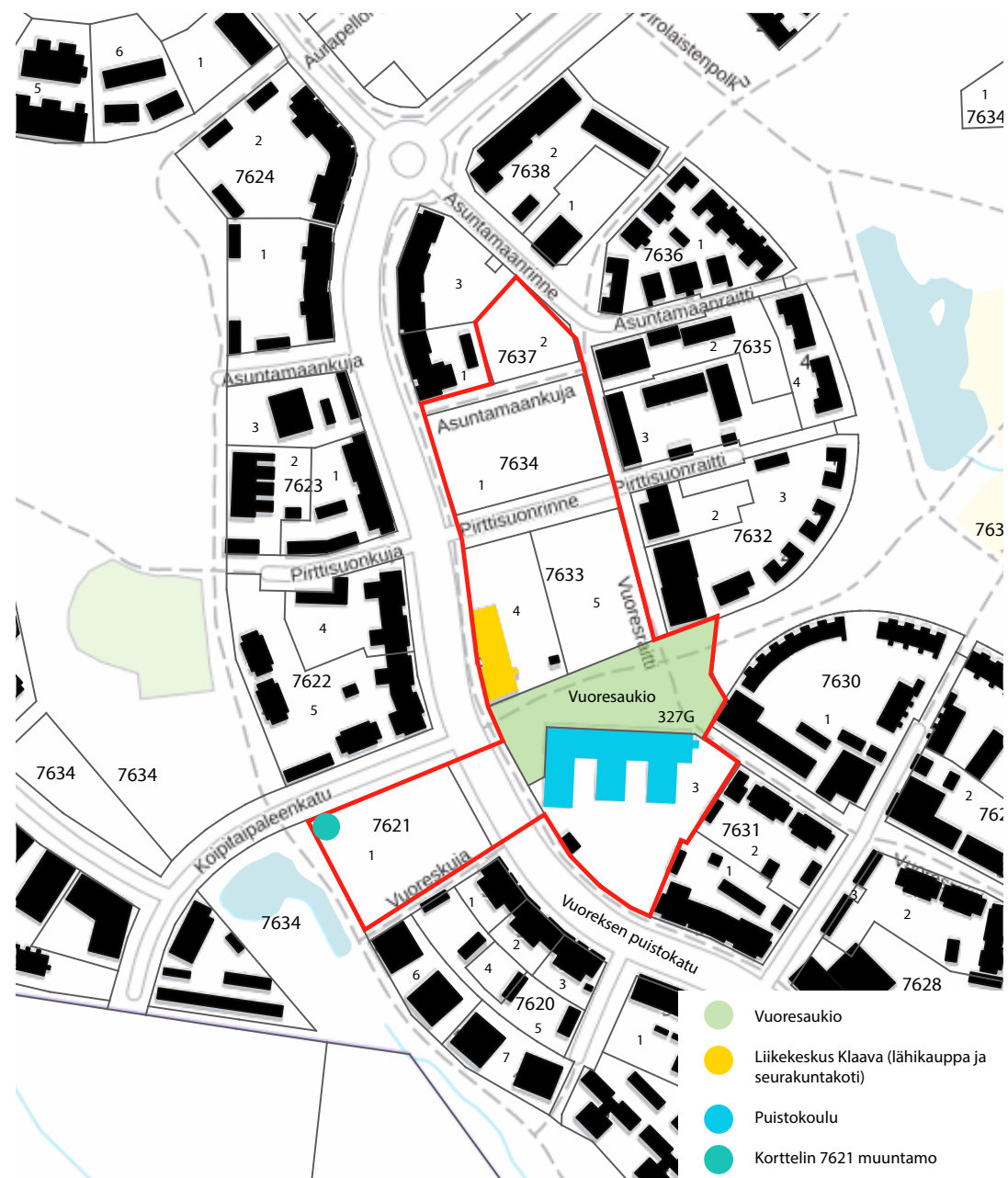
4.4 Kilpailualue ja lähiympäristö

Kilpailualue kattaa korttelit 7621, 7634, 7633 sekä osat korttelista 7637 ja 7631. Kilpailualueeseen kuuluu myös Vuoresaukio sekä kortteleiden väliin jäävät kävely- ja pyöräilyreitit ja katualueet sekä korttelin 7621 itäpuolinen osa Vuoreksen puistokadusta. Vuoresraitti ei kuulu kilpailualueeseen. Suunnittelualue sijoittuu viiden korttelin alueelle, ja sitä lävistää itä-länsisuuntaisesti kaksi katua: Asuntamaankuja jalankulku- ja pyöräilyväylänä ja Pirttisuonrinne ajoneuvoväylänä. Alueen rakentaminen on toteutunut vain osittain ensimmäisen asemakaavan mukaisesti kaupunginosan rakentumisen alkuvaiheessa 2010-luvulla.

Eteläosaan on sijoitettu Puistokoulun siirtokelpoiset väistötilat vuonna 2020 tontille 7631-3. Alueen keskivaiheilla sijaitsee liikekeskus Klaava tontilla 7633-4 katukulmauksessa, jossa on päivittäistavarakauppa ja seurakuntakoti. Klaavan tontti 7633-4 on vuokrattu pitkäaikaisella maanvuokrasopimuksella. Klaavan 1. vaiheen toteutus tapahtui tontinluovutuskilpailulla, mutta 2. vaiheen rakentaminen tontille 7633-5 on jäänyt toteutumatta muuttuneiden tarpeiden ja tavoitteiden takia. Kaupallisten toimintojen laajentumista varten on asemakaavoitettu myös liikerakennusten korttelialueen tontti 7634-1, joka on toteutettu väliaikaisesti pysäköintikäyttöön.

Muilta osin suunnittelualue on rakentamaton, hiekkapintainen ja matalan kasvillisuuden reunustama. Vuoreksen puistokadulla ja Vuoresaukiolla on puisto- ja katupuita. Sosiaalitointa ja terveydenhuoltoa palvelevien rakennusten kortteli 7621 puistokadun länsipuolella on rakentamaton. Tämän korttelin luoteiskulmassa sijaitsee puistomuuntamo.

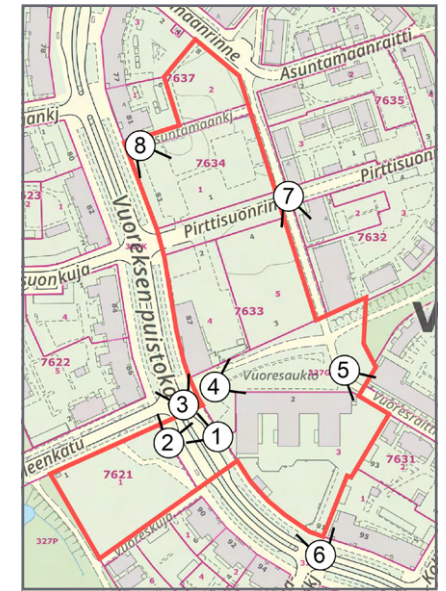
Etelässä aluetta rajaavat asuinkerrostalojen, rivitalojen ja muiden kytkettyjen asuinrakennusten korttelit, joissa on 2–5-kerroksisia asuinrakennuksia. Myös pohjoispuolella alue rajautuu 5-kerroksisesta rakentamisesta muodostuvaan asuinkortteliin.

Kuva 4.9. Kilpailualue.

Kuva 4.10. Valokuvia kilpailualueelta ja valokuvien sijaintikartta.

1.

Näkymä Vuoresken puistokadun itäpuolelta kohti korttelia 7621.

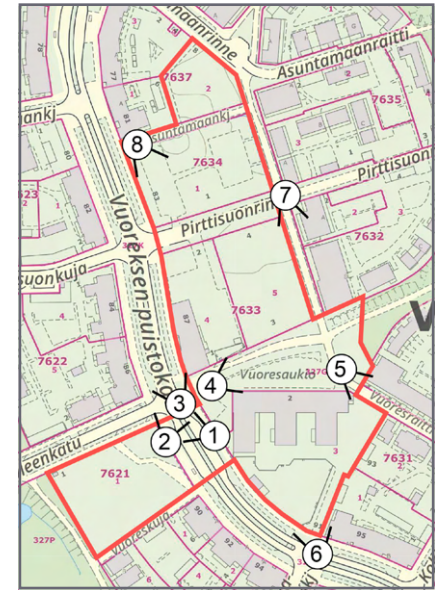
2.

Näkymä kohti liikekeskus Klaavaa ja korttelia 7633.

3.

Näkymä Vuoreksen Puistokadulta kohti pohjoista. Oikealla kilpailualueeseen kuuluva kortteli 7633 ja liikekeskus Klaava.

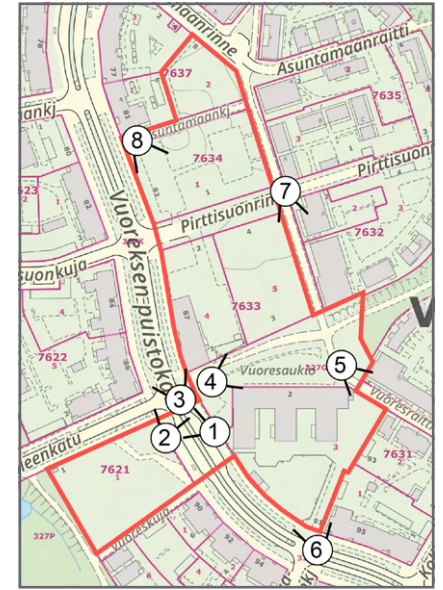
4.

Näkymä Vuoresaukiolta kohti itää. Oikealla

5.

Näkymä Vuoresaukiolta kohti Vuoresraitia etelään. Oikealla Puistokoulu.

6.

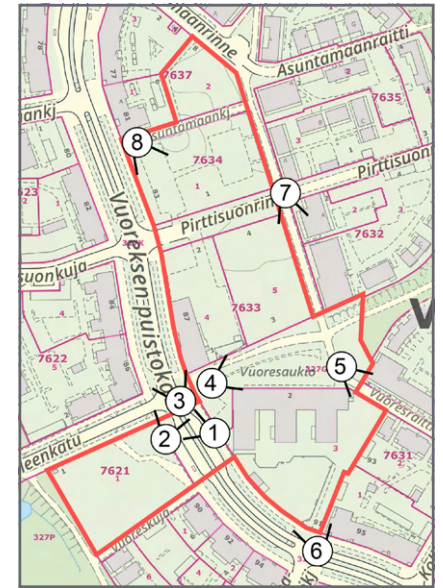
Puistokoulun aitarakenne kohti Vuoresen puistokatua.

7.

Näkymä Vuoresraitilta kohti etelää. Oikealla kilpailualueen kortteli 7633.

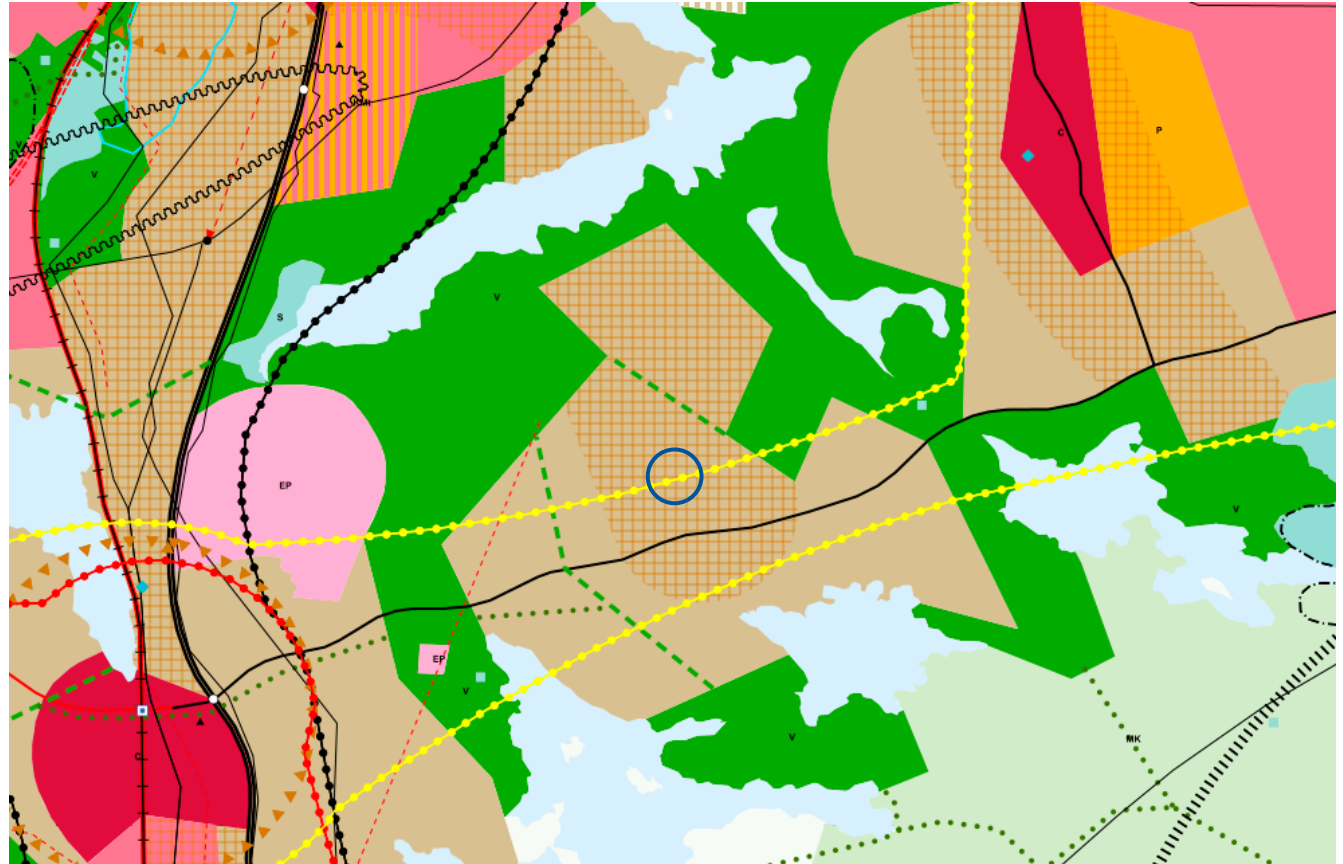
8.

Korttelin 7634 väliaikaista pysäköintiä, taustalla liikekeskus Klaava.

4.5 Kaavatilanne

Pirkanmaan maakuntakaava

Pirkanmaalla on voimassa Pirkanmaan maakuntakaava 2040. Suunnittelualue sijaitsee maakuntakaavan kasvu-
taajamien kehittämisvyöhykkeessä taajamatoimintojen
alueella. Aluetta tulee suunnitella asumisen, palvelujen
ja työpaikkojen sekoittuneena alueena. Uusi rakentami-
nen ja muu maankäyttö on sovitettava ympäristöönsä
tavalla, joka vahvistaa alueen omaleimaisuutta. Alueen
suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota kult-
tuuriympäristön, maiseman ja luontoarvojen säilymi-
seen. Alueen kytkeytyvyys seudullisille virkistysalueille ja
ulkoilureiteille tulee ottaa huomioon.

Kuva 4.11. Ote Pirkanmaan Maakuntakaavasta (2017). Kilpailualueen likimääräinen sijainti osoitettu sinisellä ympyrällä.

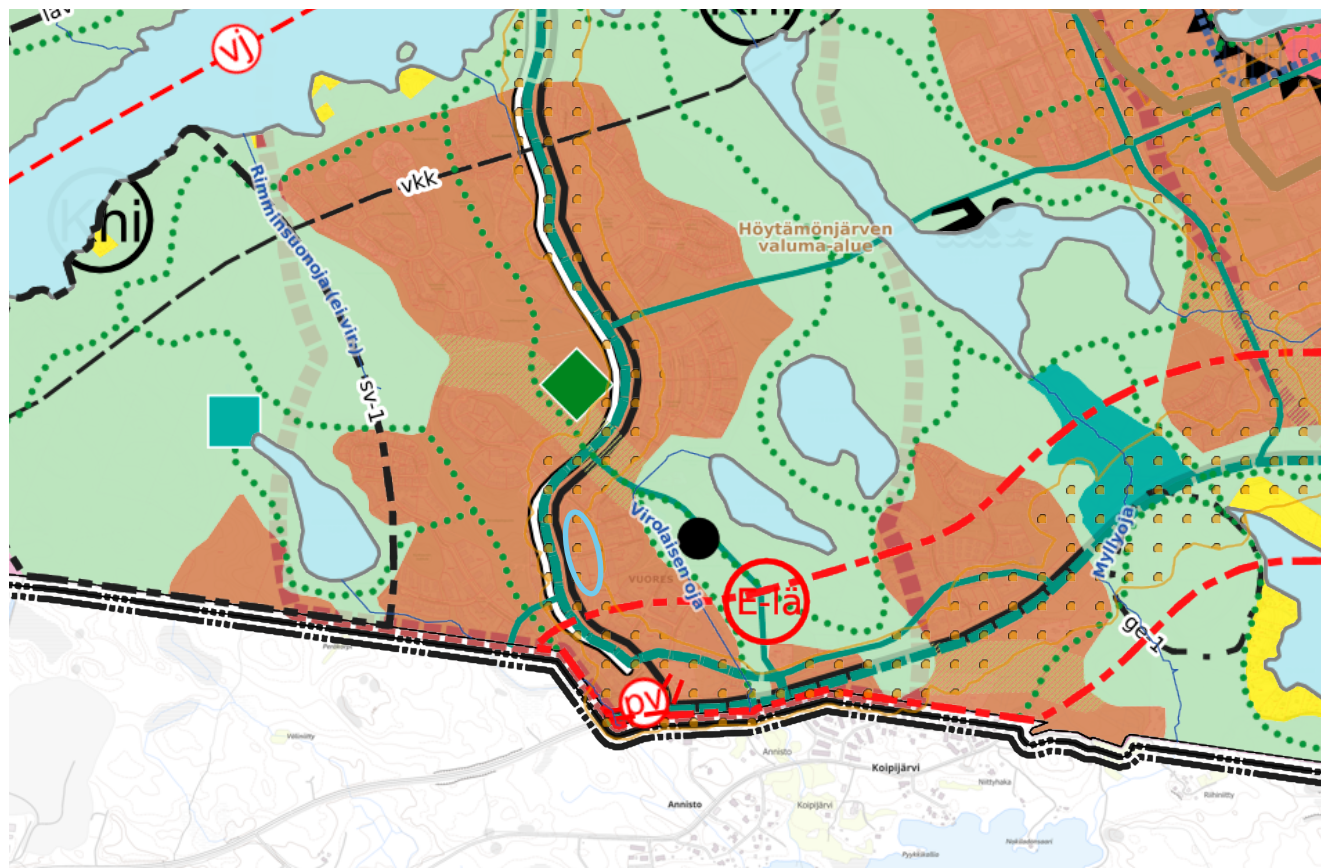
Kantakaupungin yleiskaavatilanne

Kilpailualueella on voimassa Kantakaupungin osayleiskaava 2040 ja kantakaupungin vaiheyleiskaava – valtuustokausi 2017–2021. Kantakaupungin vaiheyleiskaava – valtuustokausi 2021–2025 on tullut vireille 7.3.2022 ja ehdotus oli nähtävillä keväällä 2024. Vireillä olevan vaiheyleiskaavan 2021–2025 koko kaava-alueita koskevat teemat ovat ilmastonmuutokseen sopeutuminen sekä viherympäristö ja vapaa-ajanpalvelut. Vaiheyleiskaava ohjaa yhtenäisen siniviherrakenteen ja luonnon monimuotoisuuden turvaamiseen ja vahvistamiseen.

Yleiskaavassa kilpailualue on osoitettu asumisen alueeksi. Alue varataan pääosin asumiselle sekä sitä palveleville toiminnoille. Joukkoliikennepysäkkien lähikortteleita kehitetään vaikutusalueensa lähipalvelujen kävelen saavutettavina keskittyminä. Vyöhykkeelle sijoittuvan täydentävän asuntotuotannon tulee olla monipuolista ja suunnittelussa varmistaa asukkaiden riittävät lähivirkistysalueet ja virkistyspalvelut. Rakentaminen sovitetaan ympäristöönsä siten, että luonnonympäristön, viherympäristön ja kulttuuriympäristön arvot säilyvät

Pyöräliikenteen seudullista pääreitistöä Vuoreksen puistokadulla kehitetään nykyisten ja puuttuvien osuuksien osalta laadukkaina, sujuvina, nopeina, houkuttelevina ja turvallisin reitteinä, joilla jalankulku ja pyöräliikenne erotellaan omille väylilleen.

Vuoreksen puistokadulle, jonka varrelle kilpailualue sijoittuu, on osoitettu yleiskaavassa ohjeellinen raitiotien linjaus. Kilpailualue sijoittuu alueelle, jolla asemakaavan laadinnan yhteydessä on harkittava melu- ja ilmanlaatuselvityksen tarve.

Kuva 4.12. Kantakaupungin yleiskaavayhdistelmä. Kilpailualueen likimääräinen sijainti osoitettu sinisellä ovaalilla. Oskari karttapalvelu 2024.

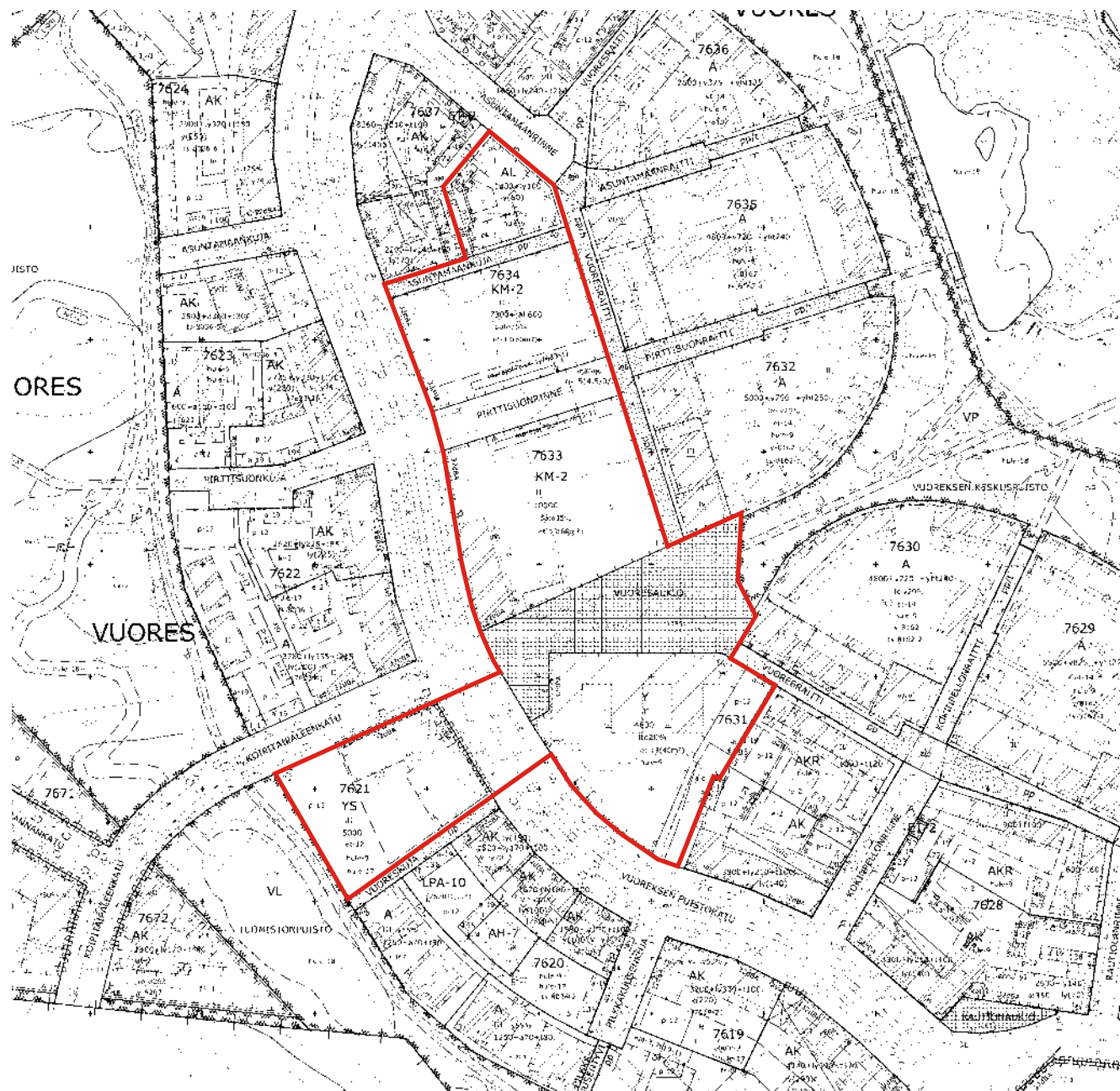
Asemakaava

Kilpailualueella on voimassa 24.3.2010 hyväksytty asemakaava nro 8038 sekä 24.9.2008 hyväksytty asemakaava nro 8036. Kilpailualueella on vireillä asemakaavanmuutos. Asemakaava numero 8038 on voimassa Vuoreksen puistokadun itäpuoleisella kilpailualueella. Alueelle on osoitettu liikerakennusten korttelialueet (KM-2), asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialue (AL) sekä yleisten rakennusten korttelialue (Y).

Pirttisuonrinteen molemmin puolin on liikerakennusten korttelialueet KM-2, joissa on merkinnät maanalaisesta ajoyhteydestä. Y-korttelin eteläpään on osoitettu ajoyhteys viereisille tonteille. Vuoreksen puistokadun varrella on koko alueen osalta rakentamiselle ääneneristysvaatimus 32 dBA.

Asemakaava nro 8036 on voimassa korttelissa 7621 sekä Vuoreksen puistokadulla. Kortteliin on osoitettu sosiaalitoimintaa ja terveydenhuoltoa palveleva korttelialue. Korttelissa on ajoneuvoliittymäkielto Vuoreksen puistokadun puolella sekä Koipitaipaleenkadulla.

Kilpailuehdotusten ei tule noudattaa sellaisenaan nykyistä asemakaavatilannetta, sillä ehdotuksia tullaan käyttämään vireillä olevan asemakaavamuutoksen pohjana.

Kuva 4.13. Ote ajantasa-ase-makaavasta. Kilpailualueen rajaus esitetty punaisella.

4.6 Muut kilpailutehtävää taustoittavat suunnitelmat

Maakuntakaavan mukaisesti Tampereen ydinkaupunkiseudun liikennejärjestelmä perustuu vuonna 2040 lähijunaliikenteen, raitiotien ja bussien muodostamaan kokonaisuuteen. Tampereen raitiotiejärjestelmää suunnitellaan laajennettavaksi vaiheittain seudulliseksi aina 2040-luvulle asti. Raitiotien toteuttaminen Vuorekseen ajoittuu 2030-40-luvulle.

Vuoreksen raitiotien kytkeminen osaksi Tampereen raitiotiejärjestelmää (2020): [Raportti](#).

4.7 Rakennuskanta ja palvelut

Rakennuskanta

Vuoreksen puistokatua rajaavat neljä- ja viisikerroksiset asuinkerrostalojen rintamat muodostavat Vuoreskeskuksen kaupunkikuvallisen selkärangan. Kerrostalorintamasta länteen ja itään mentäessä rakentaminen madaltuu. Alueen korkeusero vahvistaa kerrostaloista syntyviä pitkiä näkymiä rakennusten yli. Rakennusten katot muodostavat Vuoreksen kaupunkikuvan viidennen julkisivun. Keskukseen itäosan matalahkoa rakentamista on elävöitetty pistemäisillä kerrostalomassoilla. Umpikorttelimaiset työpaikka-alueet keskuksen eteläpäässä ja keskuksen pohjoispään rakennusmassat muodostavat Vuoreskeskuksen sisääntuloportit.

Kuva 4.14. Yllä: Vuoreksen puistokadun varren arkkitehtuuria. Arkkitehdit A3 Oy, 2015.

Kuva 4.15. Alla: Näkymä Vuoreksen puistokadulta kohti etelää.

Kuva 4.16. Vuoreksen puistokadun varren räystäällisiä taitekattoja. Arkkitehdit Ahlström Oy, 2013.

Vuoreksen rakennettu ympäristö on kaupunkikuvaltaan yhtenäinen ja viimeistelty. Rakennuskanta on 2010-luvun jälkeen rakentunutta pientalo-, ja kerrostalorakentamista. Arkkitehtuurin kannalta Vuoreksessa on ollut tavoitteena ”vuoreslaisuus”, jolla tarkoitetaan kaupunkirakentamisen perinteitä omaavaa ja modernein keinoin tulkittua pienimittakaavaista arkkitehtuuria. Vuoreskeskuksen räystäälliset taitekatot antavat alueelle vahvan

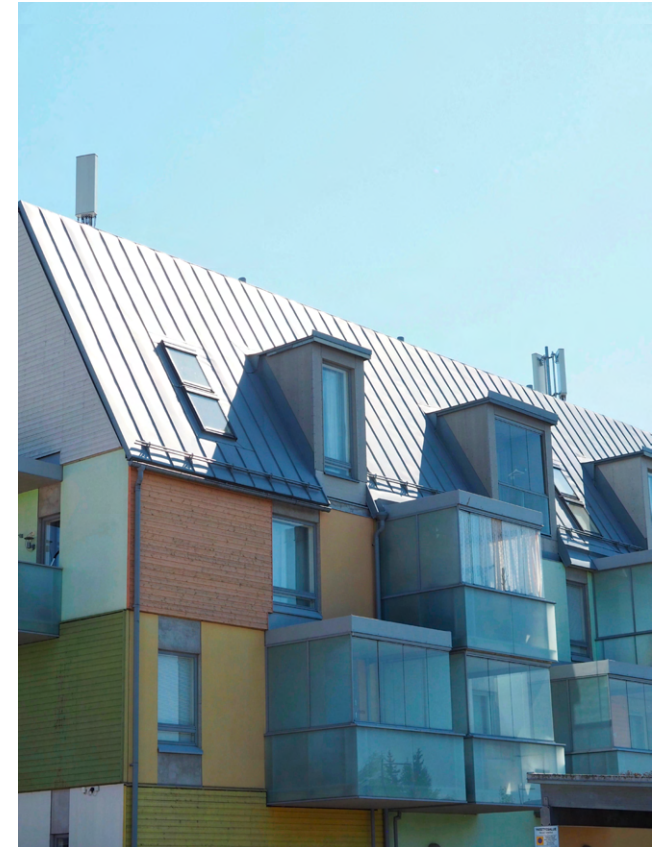
leiman. Vuoreksen Puistokatua reunustavan rakennuskannan pääasiallinen julkisivumateriaali on paikalla muurattu punatiili ja rappaus. Rakennusten maantasokerroksessa sijaitsevat liiketilat avautuvat Vuoreksen puistokatua kohti. Vuoreksen puistokadun julkisivu jakaantuu pääosin kolmeen erilaiseen horisontaaliseen osaan: pohjakerros liiketiloineen, normaalit asuntokerrokset ja ullakkokerros.

Kuva 4.17. Vuoreslaista kerrostaloarkkitehtuuria. Arkkitehtitoimisto. Arkkitehdit A3 Oy, 2012.

Kuva 4.18. Näkymä Vuoresraitia kohti pohjoista.

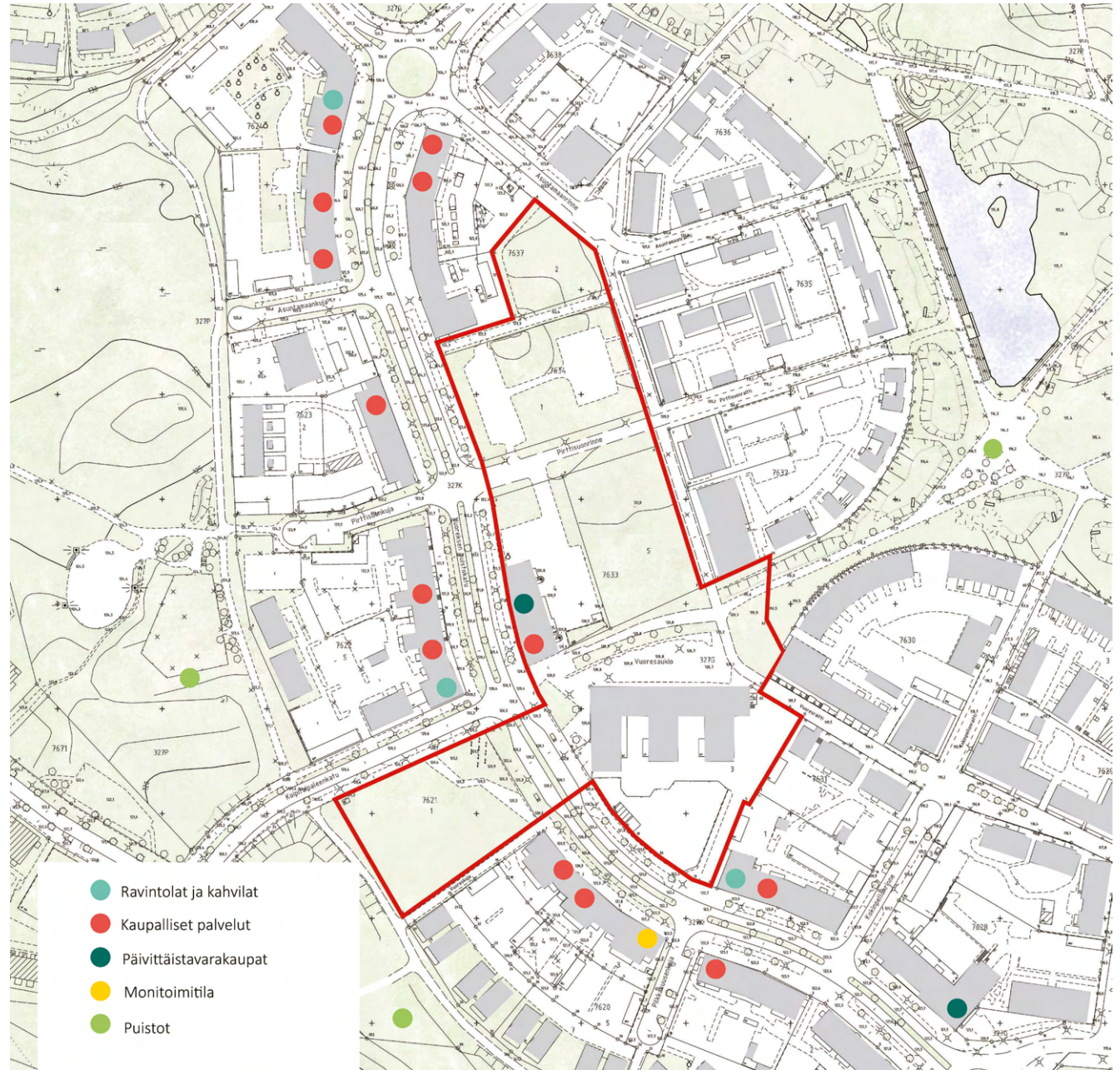
Kuva 4.19. Vuoreslaista kerrostaloarkkitehtuuria. Arkkitehtitoimisto Lahdelma & Mahlamäki Oy, 2012.

Julkiset ja kaupalliset palvelut

Vuoreksen palvelut ovat keskittyneet Vuoreksen puistokadun varrelle sekä alueen eteläosiin. Puistokadun varrella sijaitsevan liikekeskuskorttelin 7633 kulmauksessa sijaitsee lähikauppa sekä seurakuntakoti. Muilta osin liikerakentamisen korttelit 7633 ja 7634 ovat jääneet toteutumatta. Asuinkerrostalojen maantasokerroksessa sijaitsee liiketiloja, jotka avautuvat kohti Vuoreksen puistokatua. Vuoreskeskuksen ympäristössä sijaitsee päivittäistavarakauppojen lisäksi ravintoloita, lounaskahvila, kuntosali, valokuvaamo, eläinlääkäri, kauneus- ja hyvinvointialan yrityksiä sekä suunnittelutoimistoja.

Alueen eteläosaan sijoittuvassa Vuores-talossa on Vuoreksen 1–9-luokkien sekä esiopetuksen yhtenäiskoulu, jossa on liikuntasali sekä taito- ja taideaineiden luokat, Vuoreksen päiväkotikoti, hyvinvointineuvolan ja hammashoidon tilat.

Aluetta ympäröi laajat virkistysalueet sekä Vuoreksen keskuspuisto.

Kuva 4.20. Vuoreksen keskustan palvelut kartalla.
Kartta: Tampereen kaupunki.

Kuva 4.21. Vuoreksen koulu. Julkisivutaide: Olet tässä, Tomas Byström 2013.

Kuva 4.22. Yllä: Vuoreksen puistokadun asuinkerrostalojen maantasokerrosten liiketilat avautuvat kadulle.

4.8 Kestävyyssuorat Vuoreksessa

Vuoreksessa toteutuneet kestävyttä tukevat suorat liittyvät ennen kaikkea luonnonympäristön huomioonotamiseen sekä kaupunkirakenteeseen. Hulevesisuorat ja niiden yhdistäminen virkistys- ja puistoalueiden toiminnallisuuteen on näkyvää myös kaupunkikuvassa. Korttelirakenteen tiiveys ja sen lomittuminen pitkien näkymäakselien puisto- ja viheralueisiin on ollut kaupunkisuunnittelulla tuotettua kestävyttä. Etäisyydet ja kytkenäät asumisen, virkistäytymisen, liikunnan ja ulkoilun välillä ovat lyhyet. Liikennejärjestelmässä selväpiirteinen, mutta pikkukaupunkimainen pääkatu mahdollistaa alueen kehittämisen joukkoliikenteeseen tukeutuvaksi

kaupunginosaksi tulevaisuutta ajatellen, jolloin raitiotielinja ulottuu Vuorekseen. Kestävyttä edistävänä suorat Vuoreksessa on jätteen putkikeräysjärjestelmä, joka minimoi siihen liittyvää huoltoliikennettä kortteleissa. Sosiaalista kestävyttä Vuoreksessa vahvistaa asuntotyyppien monipuolisuus, sekakorttelit erilaisin hallintamuodoin sekä vahva alueidentiteetti, jota on tukenut mm. kaupunginosan palveluyhtiö Vuores Palvelu tarjotessaan yhteiskäyttöön perustuvia palveluja asukkaille, yrityksille ja osakasyhtiöille ja järjestäessään tapahtumia vuoreslaisille.

Kuva 4.23. Keskuksuiston hulevesisuorat.

4.9 Vuoreksen taideohjelma

Vuoreksessa on käytössä koko alueen kattava taideohjelma. Vuoreksen taideohjelman mukaan taide voi liittyä mm. rakentamiseen ja arkkitehtuuriin, maisemaan, kadutilaan ja kadunkalusteisiin sekä valaistukseen. Taiteen toteutus on nivottu kiinteästi rakentamiseen liittämällä se osaksi tontinluovutusprosessia. Jokaiselle Vuoreksen eri osalle on määritelty oma alateemansa. Vuoreskeskuksen taideteema on yleisesti "luonto", ja alueen taideosten ideoinnin lähteenä on käytetty mm. alueesta tehtyjä luontoselvityksiä.

Kuva 4.24. Onnenpuu, Kaarina Kaikkonen 2017. Asuntomaanraitti 2.

Kuva 4.25. Nimetön teos, Laura Lehtinen 2020. Takamaanrinne 16.

Kuva 4.26. Sisulla noustiin, Kaarina Kaikkonen 2015, Koukkurannankatu 6.

Kuva 4.27. Kauriin unet, Petri Seppä 2015, Asuntamaankuja 1.

4.10 Arkeologisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaat kohteet

Suunnittelualueella ei sijaitse arkeologisia muinaisjäännöksiä. Lähin kulttuuriperintökohde, Anniston torppa, sijaitsee noin 600 m kilpailualueesta kaakkoon Lempäälän kunnan puolella olevan Anniston alueella.

4.11 Maisema ja luonnonympäristö

Kilpailualueella ei ole luonnontilaista luontoa, jota voitaisiin esimerkiksi tyyptellä uhanalaisiin luontotyyppeihin. Alueen pohjoisosassa on pieni puustoinen saareke, jossa kasvaa kuusia, koivuja ja yksi metsälehmus.

Vuoreksen keskuspuisto on Vuoreksen virkistysalueverkoston ydin. Laaksomaisessa puistossa on hulevesialtaita oleskelutasanteineen, vesiuomia ja tulvaniittyjä. Lisäksi ympäristössä risteilevät jalankulun ja pyöräilyn reitit. Keskuspuiston seikkailuhenkinen leikkipaikka ja pelikenttä sijoittuvat Vuoreksen koulukeskuksen itäpuolelle.

Rakennettujen viheralueiden lisäksi Vuoreksessa on runsaasti luonnontilaisia lähimetsiä. Vuoreksen alue on loivaa, entistä metsä- ja peltomaastoa. Alue on noussut esille lämpösaarekeselvityksessä, jonka mukaan etäisyydet kaupunkiviilleille alueille ovat pitkäkööt ja keskustakortteleissa on tunnistettu lämpösaarekkuutta. Monipuolinen kaupunkivihreän kehittäminen on tärkeä tavoite arkkitehtuurikilpailussa.

Kuva 4.28. Keskuspuiston rakennettua ympäristöä.

Suunnittelualueen läheisyydessä sijaitsee kaksi asemakaavalla suojeltua luontokohdetta. Kilpailualueen länsipuolella noin 120 m päässä Tervaleppäpuistossa sijaitsee suojeltu tervaleppäkorpi ja itäpuolella noin 250 m päässä suojeltu lehto. Kilpailualueella vireillä olevaa asemakaavanmuutosta varten laadittiin Esiselvitys Tampereen Vuoresaukion lepakoista kesällä 2024. Selvityksen perusteella alueella on epätodennäköistä tavata

lepakoita muuten kuin satunnaisesti. Mitkään alueen rakennukset eivät vaikuta potentiaalisilta lepakoille. Kohdealue on lepakoiden kannalta melko eristynyt ja avoin kaupunkirakenteen sisällä oleva pieni alue, ja vähäinen puustokin on nuorehkoa. Maankäytön suunnittelun kannalta ei nähdä tarvetta tarkemmille kartoituksille tai seurannoille, eikä rakennusten osalta ole tarpeen antaa suosituksia.

Kuva 4.29. Yllä vasemmalla: Näkymä keskuspuistosta kohti kilpailualueutta ja Vuoresaukiota.

Kuva 4.30. Yllä oikealla: Keskuspuiston hulevesiallas ja rantarakentamista.

Kuva 4.31. Alla: Keskuspuisto rajautuu asuinkortteleihin.

4.12 Maanomistus

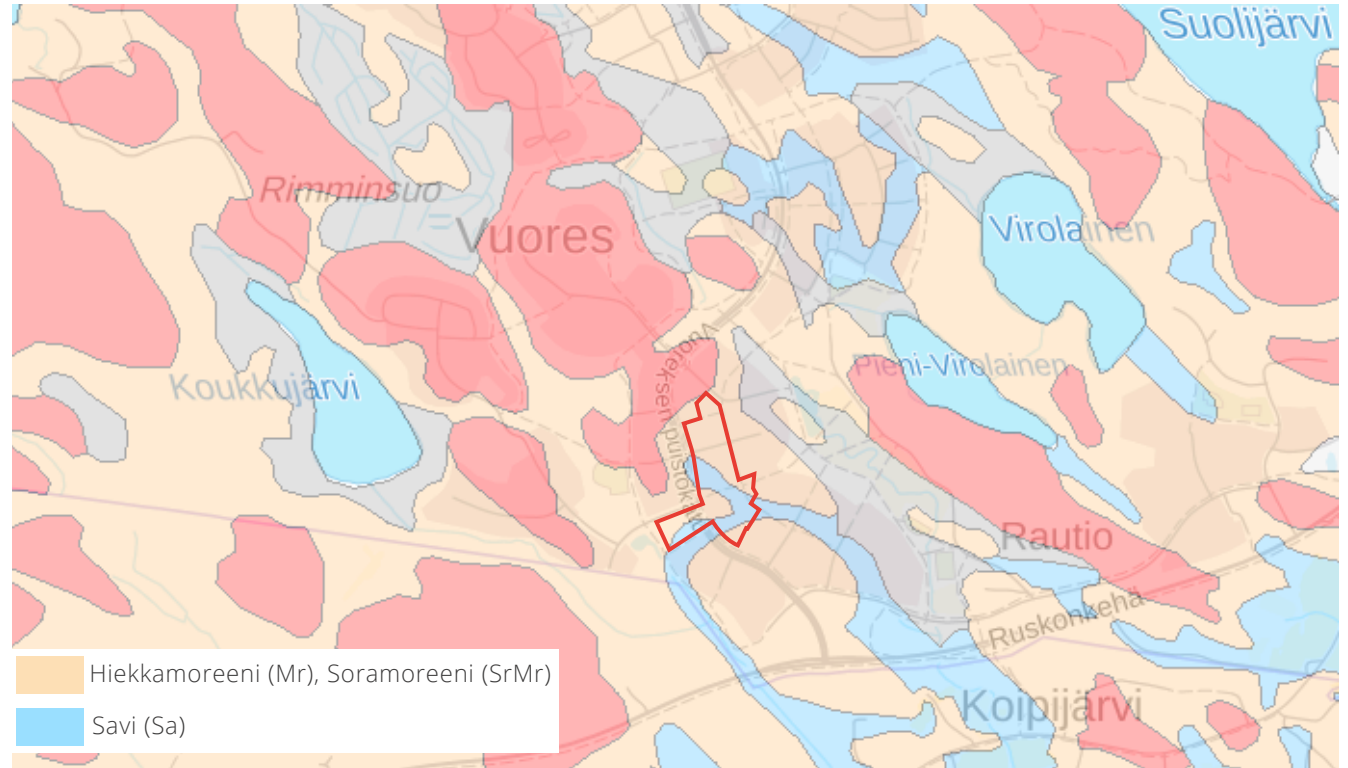
Kilpailualue on Tampereen kaupungin omistuksessa.

4.13 Kilpailualueen pohjaolosuhteet

Kilpailualueen korkeudet vaihtelevat +117-123 mmpy välillä. Maasto nousee loivasti kohti pohjoista. Alueella ei ole tiettävästi ollut maaperän likaantumista tai pilaantumista aiheuttavaa toimintaa. Kilpailualue ei sijaitse pohjavesialueella. Kallion pinta on alueelle tehtyjen tutkimusten perusteella noin 1-4 m:n syvyydessä. Maaperä on pääosin moreenia. Alueella saattaa esiintyä savea. Maaperän rakennettavuus alueella on hyvä.

4.14 Yhdyskuntatekninen huolto

Kilpailualue sijaitsee kunnan vesi- ja viemäriverkoston alueella.

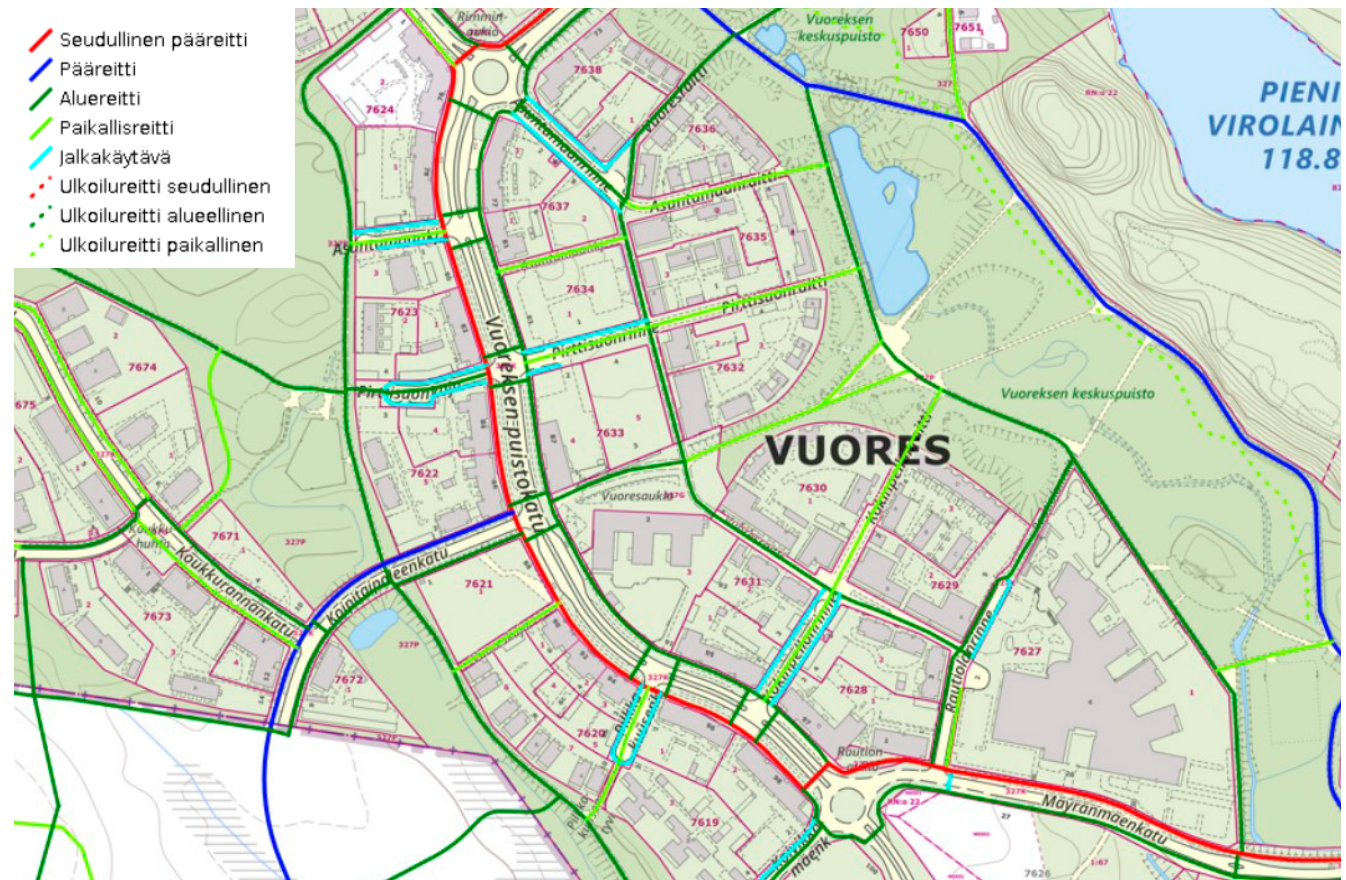
Kuva 4.32. Kilpailualueen maaperä. Keltaisella hiekka- ja soramoreeni (Mr, SrMr), sinisellä Savi (Sa), punaisella kallioma (Ka).

Lähde: Maaperä 1:20 000, Paikkatietoikkuna.

4.15 Liikenne ja saavutettavuus

Kilpailualueen läpi kulkeva Vuoreksen puistokatu toimii asuinalueen pääkatuna, joka johtaa pohjoiseen mentäessä kohti Lahdesjärven kaupunginosaa ja Tampereen keskustaa ja etelässä kohti Ruskontietä ja valtatie 3. Vuoreksen puistokatu on ajoneuvo- ja joukkoliikenteen sekä pyöräilyn pääreitti. Vuoreskeskuksen tonttikatuverkko rakentuu kampamaisesti Vuoreksen puistokadun varrelle. Tonttikadut muuttuvat hierarkkisesti kävelypainotteisiksi itään mentäessä. Kevyen liikenteen pääreitit sijaitsevat Vuoreksen puistokadulla, kaupunkisolujen keskellä Vuoresraitilla ja niiden itäpuolella keskuspui-
tossa. Julkisen liikenteen pysäkit ovat Vuoresaukion kohdalla, pohjoisen kiertoliittymän eteläpuolella ja koulu-
keskuksen edustalla Mäyränmäenkadun varrella. Kadun varressa on mahdollisuus lyhytaikaiseen pysäköintiin.

Korttelien asukaspysäköinti on järjestetty tonttikohtaisesti maanpäällisenä. Korttelipysäköintiin kulku tapahtuu pääosin tonttikatujen kautta. Voimassa olevassa asemakaavassa liikerakennusten korttelialueille 7633 ja 7634 kulku tapahtuu Pirttisuonrinteen kautta. Ajoyhteydet Pirttisuonrinteen molemmin puolin oleville tai muodostettaville tonteille tulee järjestää ko. kadun kautta.

Kuva 4.33. Vuoreksen kevyen ja julkisen liikenteen verkosto. Asemakaava nro 8038 selostus, liite 12 (2010).

05

SUUNNITTELUOHJEET

Kilpailualue on esitetty kuvassa 4.3.

Kaupunkikuva ja kaupunkirakenne

Ehdotusten tulee olla arkkitehtonisesti laadukkaita kokonaisuuksia, joissa uudisrakentamisen liittyy luontevasti ympäröivään rakennuskantaan ja ympäristöön. Ehdotuksen tulee täydentää Vuorekselle ominaista kaupunkikuvaa ja rakentamistapaa esimerkiksi korttelien kattomaailman ja katujulkisivujen osalta. Kestävyys- ja ympäristöteemojen näkyminen kaupunkikuvassa on myös toivottavaa.

Suunnittelualueella kaupunkivihreän määrä ja laatu ovat kaupunkikuvan keskeistä ydintä, joilla on erityistä merkitystä Vuoreksen keskeisellä paikalla, alueen sydämessä. Vuoresaukion tulee olla Vuoreksen keskustan viihtyisiä ja houkutteleva ydin, joka muodostaa kaupunkikuvallinen kohokohdan ja luo toiminnallisen ja visuaalisen yhteyden Vuoreksen keskuspuiston ja Vuoreksen puistokadun välillä. Aukio toimii virkistys- ja viherverkon poikittaisena akselina koko korttelirakenteelle.

Ehdotuksissa tulee esittää taiteen mahdollisuuksia kaupunkirakenteessa.

Kerroskorkeuksien osalta ehdotusten tulee jatkaa Vuoreksen puistokadun 5-6 kerroksista katuseinämää, joka myötäilee kadun linjauksia. Mahdollisesti matalammat rakennukset tulee sijoittaa korttelien muille sivuille sekä sisäosiin. Vuoresraittiin rajautuvilla suunniteltavien korttelien itäreunoilla tulee olla vaihteleva kerrosluku tukemaan miellyttävää, aktiivista kävely- ja pyöräily-ympäristöä sekä suhdetta olevaan ympäristöön vastapäisissä naapurikorttelissa.

Asuminen

Asumisen tulee olla monipuolista ja laadukasta. Alueelle tulee mahdollistaa erilaisille asukkailla monipuolinen asuntokanta, jossa painotetaan isoja ja perheasuntoja kerrostaloissa. Lisäksi on tarpeen osoittaa pienimittakaavaisia esim. townhouse- tai rivitalotyyppisiä asuminen ratkaisuja.

Asuntojen tulee olla muuntojoustavia ja mahdollistaa elinkaariasuminen. Ehdotuksessa tulee huomioida asukkaiden kestävää elämäntapaa ja yhteisöllisyyttä edistävät ja helpottavat ratkaisut. Asuinkorttelien pihat tulee suunnitella viihtyisiksi viherpihoiksi. Ehdotuksissa tulee

pohtia asumisratkaisujen kestävyttä, jota voidaan tutkia esimerkiksi hybridirakentamisen mahdollisuuksien, liike- ja asuinrakentamisen yhdistämisen sekä tilojen yhteiskäyttöisyyden, vuorottaiskäytön ja muokattavuuden näkökulmista.

Kortteli 7634 tontti 1 Pirttisuonrinteen pohjoispuolella tulee osoittaa pääosin asumiselle. Kortteliin 7631 tontille 3 tulee osoittaa pääosin asumista, pohjakerrokseen kuitenkin Vuoresaukiota aktivoivaa muuta toimintaa kuin asumista. Erityisryhmien asuminen tulee mahdollistaa asuntojen muuntojoustavuudella, turvallisen, esteettömän ja virikkeellisen lähiympäristön ja ulkoilun alueiden suunnittelulla sekä luomalla edellytyksiä yhteisölliseen elämäntapaan.

Suunnittelussa on huomioitava Vuoreksen puistokadun meluselvitykset. Vuoreksen puistokadun varteen voidaan sijoittaa asuntoja, mutta niiden tulee avautua hiljaiseen suuntaan.

Palvelut ja liiketilat

Suunnitteluratkaisun halutaan edistävän kilpailua kaupallisten toimijoiden kesken. Kilpailussa voidaan tutkia liike-, palvelu- ja asuinrakentamisen yhdistämistä eli hybridirakentamista. Liiketilojen tulee olla monipuolisia, muunneltavia ja yhdisteltäviä, jotta saadaan tilaa toimintoille, jotka vaativat esim. syvärunkoisempaa palvelu- tai liiketilaa, kuten yksityiset liikuntapalvelut. Ratkaisussa voidaan tutkia liike-, palvelu- ja asuinrakentamisen yhdistämistä eli hybridirakentamista.

Kilpailualueelle tulee osoittaa kaupalliseen selvitykseen perustuen yhteensä noin 6500 k-m² liiketilaa. Sitä tulee tutkia kortteliin 7633, mutta myös muihin kortteleihin.

Katutasokerrokseen sijoittuvaa keskikokoisen päivittäistavarakaupan supermarket-kokoluokan tilaa tulee osoittaa noin 2500 k-m² ainakin kortteliin 7633. Vastaavaa liiketilaa voidaan tutkia myös muihin kortteleihin. Toiseen kerrokseen voidaan esittää palvelutilaa. Nykyinen liikekeskus Klaava on kooltaan 1400 k-m², josta kaupalla noin 340 k-m². Lisäksi kilpailualueelle tulee osoittaa erikoiskaupan tilaa 500 k-m², ravintoloiden liiketilaa 1000 k-m² ja muiden kaupallisten palveluiden tilaa 2500 k-m².

Pienliiketilojen sijoittumisen painopiste on Vuoreksen puistokadun varressa, Vuoresaukion reunalla avautuen aukion suuntaan ja erityisesti aukion kulmauksissa sekä korttelissa 7633 (Kuva 5.1). Myös muihin kortteleihin on

mahdollista osoittaa vähemmässä määrin liiketiloja, painottuen Vuoreksen puistokadulle kortteleihin numero 7621, 7631 ja 7633. Ravintolatilojen ja niiden terassien tulee avautua aukion suuntaan suotuisat ilmansuunnat huomioiden kortteleissa 7621, 7631 ja 7633.

Tontin 7633 rakentamisen tehokkuus tulee olla noin $e=1/10\,000$ k-m². Alueelle tulee lisäksi sijoittaa kulttuuripalveluiden tilaa, mahdollisesti muihin tiloihin tai toisiinsa yhdistettävästi, kirjastotilaa noin 300 m² ja nuorisotilaa noin 300 m².

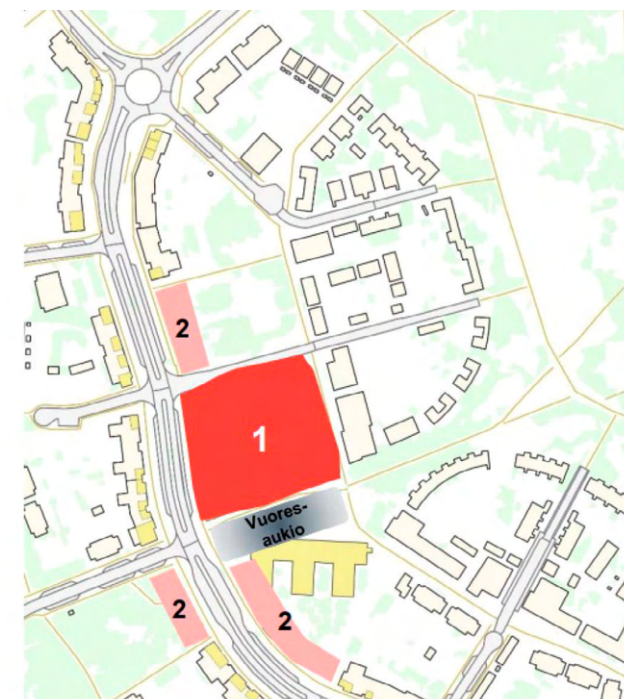
Kaupan sijainti ja profiili Vuoreksessa

1 Keskuskortteli

- Supermarket
- Pienliiketilaa avautumaan Vuoreksen puistokadulle ja Vuoresaukiolle
- Ravintolat ja terassi avautumaan aukiolle
- Toiseen kerrokseen mahdollisesti palvelutilaa

2 Kivijalkaliiketilaa

- Pienliiketilaa avautumaan Vuoreksen puistokadulle ja Vuoresaukiolle ja täydentämään puistokadun nykyistä palvelurakennetta
- Eri kokoisia liiketiloja
- Ravintolavalmiuksia osaan liiketiloista sekä mahdollisuus terassille katutilassa

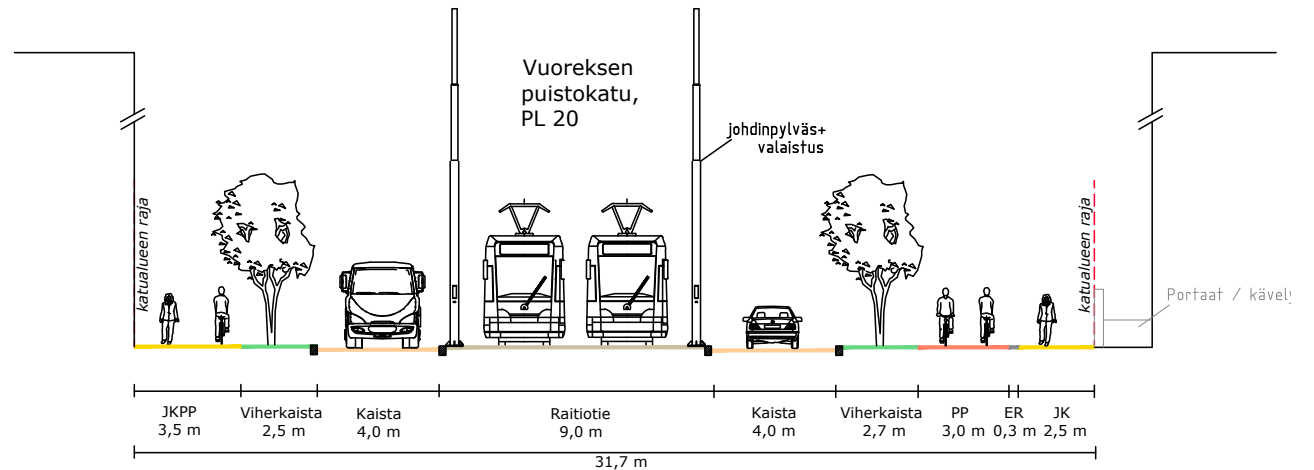

Kuva 5.1 Kaupan sijainti ja profiili Vuoreksessa. Ote Vuoreksen kaupallisesta selvityksestä. WSP Oy, 2024

Liikenne ja pysäköinti

Pysäköinti tulee järjestää pääosin keskitetysti rakenteellisena kaikissa kortteleissa. Korttelin 7633 tonteilla 4 ja 5 (nykyinen liikekeskus Klaavan kortteli) voidaan osoittaa maantasopysäköintinä yhteensä 20 autopaikkaa. Asuinkerrostaloissa osoitetaan vähintään 50 % polkupyöräpaikoista katettuun ja lukittavaan tilaan, joka on esteettömästi saavutettavissa ja jossa on runkolukittavat telineet.

Raitiotien ja bussien vaihtopysäkkivaraus Vuoreksen puistokadulla tulee huomioida suunnittelussa tilavarauksena, joka vaikuttaa Vuoresaukion ja korttelin 7631 rajaukseen ja toimintoihin katualueen reunassa ja kanavoi kadun ylitykset voimakkaasti suojateille. Suunnittelussa tulee huomioida täästä johtuva Vuoreksen puistokadun katualueen tulevaisuuden leventämistarve (Liite 16, Kuva 5.2) ja ideoida Vuoresaukion uudet rajaukset ja muodot sekä aukiomaisen rakenteen mahdollinen jatkuminen Vuoreksen puistokadun länsipuolelle Koipitaipaleenkadun pohjoisreunalle. Vuoresaukio voi avautua myös etelään päin pysäkin osuudella Vuoreksen puistokadun itäreunaa myötäillen. Jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden kadunylitykset ohjataan kuitenkin suojateille. Lopputilanteessa vaihtopysäkki rajoittaa rakenteellisesti yhdessä tasossa olevan aukion jakautumista Vuoreksen puistokadun molemmin puolin muutoin kuin suojateiden kohdalla.

Kuva 5.2 Ote Vuoresaukion bussi- ja raitiotiepysäkkitarkastelusta. Vuoreksen puistokadun tyyppiopikkileikkaus puistokoulun tontin kohdalta.

Suunnittelussa tulee säilyttää kilpailualueen eteläreunalla Vuoreksen puistokadulta oleva ajoyhteys rakentuneessa korttelissa 7631 tonteilla 1 ja 2 ja huolehtia myös muiden tonttien ajoyhteyksistä. Ajoyhteydet Pirttisuonrinne-kadun molemmin puolin oleville tai muodostettaville tonteille ei voida osoittaa suoraan Vuoreksen puistokadulta, vaan ne tulee järjestää Pirttisuonrinne-kadun kautta. Päivittäistavarakaupan ja muun liiketilan huolto- liikenteen tarpeet tulee huomioida suunnittelussa.

Asuntamaanrinne tulee katualueen osalta säilyttää nykyisellään suunnitelmien mukaisesti toteutettuina ratkaisuin, eikä sitä ole mahdollista muuttaa. Asuntamaankujan, Pirttisuonrinteen ja Vuoresraitin katujen pohjatyöt on tehty, mutta niille voidaan ehdottaa erilaisia pintamateriaaleja, -rakenteita ja jäsentelyjä. Vuoresraitin itäpuolisia katualueiden rajauksia ja ratkaisuja ei ole mahdollista muuttaa. Kilpailualueella Vuoreksen puistokadun katutilan uudelleenjäsentely ja -järjestely on sallittu huomioiden tarvittavat raitiotien ja muun liikenteen tilavaraukset. (Liite 16)

Pysäköintinormi

Kerrostalo:	1 ap/110 k-m ²	tai	1 ap/130 k-m ² *
Rivitalo tai kytketty pientalo:	1 ap/100 k-m ²	tai	väh. 1 ap/asunto
Palveluasuminen:	1 ap/900 k-m ²	tai	1 ap/550 k-m ²
Liiketilat < 2000 km ² :	1 ap/100 k-m ²		
Liiketilat > 2000 km ² :	1 ap/80 k-m ²		
Pyöräpaikat: asuminen	1 pp/40 k-m ²	tai	1 pp/asunto

*Etäisyys tontin keskeltä linnuntietä alle 500 m raitiotiepysäkin keskelle tai juna-asemalle

Huom. raitiotiepysäkkiä koskeva pysäköintinormi käytettävissä vasta kun päätös rakentamisesta on tehty. Päätöksentekoa ei ole ajoitettu

[Tampereen kaupungin pysäköintipolitiikka 2024-2040](#)

Julkiset kaupunkitilat ja viheralueet

Kilpailijoiden odotetaan luovan maisema-arkkitehtoni-selta ilmeeltään korkeatasoisia julkisia ulkotiloja virkistykselle, leikille ja asukkaiden sosiaaliselle vuorovaikutukselle. Tilojen tulee olla toiminnallisia, esteettömiä ja liittyä alueen viherverkostoihin.

Vuoresaukion liittyminen ympäröiviin puistoihin ja kortteleihin on säilytettävä. Aukion ympärivuotinen viihtyisyys ja käytettävyys tulee huomioida mm. varjostusvai-kutusten ja pienilmaston osalta. Vuoresaukion vastainen korttelirajan muoto voidaan esittää uudenaikaisena.

Suunnitelmassa tulee edistää Vuoreksen viherympäris-tön ja kaupunkivihreän yhteyksiä, saavutettavuutta ja monimuotoisuutta. Suunnitelmassa tulee huomioida lämpösaarekkeisuuden lieventäminen mm. lisäämällä latvuspeitteisyyttä liikkumis-kävely-ympäristöön. Suun-nitelmassa tulee tarkastella alueella olevan puuston säilyttämistä ja uuden kerroksellisen kasvillisuuden ja puiden määrän lisäämistä Vuoresraitin varteen ja Vuoresaukiolle. Kilpailuehdotuksen toivotaan edistävän lin-tuystävällistä rakentamista sekä rakennetussa että vihe-rympäristössä.

Kaikilla tonteilla tulee olla edellytykset hulevesin hallin-taan ja käsittelyyn sekä ratkaisut lumenkäsittelylle. Hu-levesien hallinta ja käsittely tulee pyrkiä ratkaisemaan syntypaikalla myös yleisillä alueilla. Suunnitelmassa tu-lee esittää olennaiset pelastusratkaisut.

Suunnittelussa on huomioitava Tampereen kaupungin viherkerroin, jota tullaan soveltamaan asemakaavavai-heessa.

Viherkerroin

Suunnittelun pohjalta laadittavassa asemakaa-vassa tullaan soveltamaan Tampereen kaupungin tonttikohtaista viherkerroinmenetelmää, minkä vuoksi ehdotus tulee olla kehitettävissä täyttämään viherkerroin.

Viherkertoimen tavoiteluvut on määritelty alus-tavien rajausten mukaisesti maankäytön mukaan seuraavasti:

- asuinrakennusten tonteilla vähintään 0,8
- kaupan ja liikerakentamisen tonteilla vähin-tään 0,6.

Tietoa viherkertoimesta Tampereen kaupungin net-tisivulla: <https://data.tampere.fi/data/fi/dataset/tam-pereen-viherkerroin>.

Rakentamisolosuhteet ja infra

Alue on kytkettävissä kaukolämpöverkkoon. Vuoreksen puistokadun länsipuolella korttelissa 7621 tontilla 1 oleva puistomuuntamo on säilytettävä.

Alueen jätehuolto toteutetaan valtaosin imukeräysjärjestelmällä niiden jakeiden osalta, joita tällä järjestelmällä erilliskerätään. Muiden erilliskerättävien jätäjakeiden jätehuolto järjestetään niille sopivilla ratkaisuilla. Kortteleihin 7621, 7633 ja 7634 on suunniteltu infrasuunnittelun yhteydessä kolme keräyspaikkaa, joista hoidetaan kortteleiden seka-, bio- ja muovijätteen imukeräys. Tarkempi keräyspisteen sijainti tullaan suunnittelemaan ja yhteensovittamaan tonttisuunnittelun kanssa. Korttelin 7631 jätteiden imukeräyspaikka on toteutettu tontin 3 koillisnurkkaan. Päivittäistavarakaupan jätehuolto voidaan osoittaa hoidettavaksi erilliskeräyksenä ja sen vaatimat tilatarpeet tulee huomioida suunnittelussa.

Ilmasto ja kestävyys

Ehdotuksilta odotetaan innovatiivisia ja näkemyksellisiä ratkaisuja koskien aluesuunnitelman kokonaiskestävyyttä, resilienssiä ja ilmastokestävyyden haasteita. Suunnittelussa tulee pyrkiä elinkaaren aikaiseen hiilijalanjäljen minimointiin, erityisesti elinkaaren alkupäätä painottaen sekä huomioida käytettävien materiaalien pitkäikäisyys. Kestävyysteemoja tulee pohtia esimerkiksi asumisratkaisujen, liikenteen, viherympäristön, hulevesien käsittelyn, rakentamisolosuhteiden tai kiertotalouden näkökulmista.

Rakentamisessa tulee voida hyödyntää uudelleenkäytettyjä materiaaleja. Suunnitelmassa voidaan tuoda esille esimerkiksi purettavaksi suunniteltujen materiaalien ja ratkaisujen osoittamista, kiertotalouden ilmenemistä arkkitehtuurissa ja rakennusmateriaaleihin tai rakentamiseen integroidussa julkisessa taiteessa.

Kävely- ja pyöräily-ympäristöjen tulee olla viihtyisiä ja kestävästä liikkumista tukevia. Ehdotuksien tulee mahdollistaa uusiutuvien energialähteiden esim. aurinkopaneelien integrointi arkkitehtuuriin. Suunniteltavien tilojen tulee mahdollistaa monikäyttöisyys eri vuorokaudenaikoina ja viikonpäivinä mm. pysäköinnin käyttöasteen tehostamiseksi.

Ratkaisuissa tulee huomioida ilmastonmuutoksen aiheuttaman sääilmiöiden äärevöitymisen vaikutukset ja niiden lieventäminen sekä resilienssi suunnittelun keinoin.

Suunnitelmissa tulee lisäksi huomioida

Korttelien vaiheittaiseksi toteuttamiseksi suunnittelussa tulee huomioida, että Vuoresaukion eteläreunalla sijaitseva siirtokelpoinen Puistokoulu korttelissa 7631 tontilla 3 voi sijaita paikallaan vuoteen 2030.

Kilpailuehdotusten tulee huomioida suunnittelussa liiketaloudellinen toteuttamiskelpoisuus.

06

ARVOSTELUPERUSTEET

Kilpailulla haetaan kaupunkikuvallisesti ja arkkitehtonisesti laadukkaita ja toteutuskelpoisia vaihtoehtoja asemakaavoituksen pohjaksi. Arvostelussa kiinnitetään huomiota siihen, että ehdotus on kilpailun tavoitteiden (luku 3) ja suunnitteluohjeiden (luku 5) mukainen.

Arvostelussa kiinnitetään huomiota erityisesti seuraaviin seikkoihin:

Kaupunkikuva ja arkkitehtuuri

- Ehdotuksen arkkitehtoninen laatu ja kokonaisuus ja uudisrakentamisen luonteva liittyminen ympäröivään rakennuskantaan ja ympäristöön
- Kaupunkitilojen viihtyisyys, vetovoimaisuus ja esteettömyys
- Vuoreslaisen identiteetin ja imagon vahvistaminen

Asuminen ja palvelut

- Palveluverkon ja liiketilöiden monipuolisuus sekä luonteva sijoittuminen ja kytkeytyminen nykyisiin toimintoihin
- Asuntorakentamisen laadukkuus ja ratkaisujen toimivuus, esteettömyyden ja yhdenvertaisuuden takaaminen sekä kaikkien ikä-, ihmis- ja erityisryhmien asumisen edellytysten huomiointi
- Muuntojoustavat ratkaisut sekä asuntojen että muiden tilöiden osalta ja monikäyttöisyyden edistäminen

Ilmasto ja kestävyys

- Ilmasto- ja kestävyysteemojen monipuolinen, näkemyksellinen ja innovatiivinen tarkastelu
- Ratkaisujen esittäminen koskien alueen kokonaiskestävyyttä, resilienssiä, kiertotalouden edistämistä ja hiilijalanjälkeä koko alueen elinkaaren ajalta

Kaupunkivihreä

- Monipuolinen kaupunkivihreän kehittäminen sekä luonnon monimuotoisuuden edistäminen
- Vuoresaukion roolin vahvistaminen viheralueverkoston yhdistävänä osana
- Suotuisan pienilmaston edistäminen
- Ehdotuksen kehittämismahdollisuudet viherkerroinmenetelmän täyttämiseen

Liikenne ja pysäköinti

- Keskitetyn pysäköinnin laadukkuus ja asukas- ja asiointipysäköinnin riittävyys ja toimivuus sekä sovittaminen ympäristöön
- Kestävän liikkumisen edistäminen

Toteuttamiskelpoisuus

- Ehdotuksen liiketaloudellinen toteuttamiskelpoisuus
- Alueen vaiheittaisen toteutuksen huomioiminen suunnitteluratkaisuissa

Kilpailuehdotuksen kokonaisratkaisun ansioita ja kehityskelpoisuutta pidetään tärkeämpinä, kuin osaratkaisujen tai yksityiskohtien virheettömyyttä.

07

KILPAILUEHDOTUSTEN LAADINTAOHJEET

7.1 Kilpailusalaisuus

Kilpailu on salainen. Kilpailuehdotukset palautetaan anonymisti ja kilpailuehdotuksen jokainen asiakirja/ sivu on varustettava kilpailijan valitsemalla nimimerkillä. Samoin tiedostojen nimistä on käytävä ilmi ehdotuksen nimimerkki ja niistä on poistettava kaikki tekijään liittyvät tunnisteet. Kilpailijan tulee varmistaa, ettei tiedostojen metatietoihin tallennu tekijän nimeä tms. tietoja. (esim. Adobe Acrobat > Tiedosto/File > Tiedoston ominaisuudet/Document properties > Kuvaus/Description > Tekijä/Author)

Kilpailun järjestäjä huolehtii kilpailusalaisuuden säilymisestä kilpailutöiden vastaanottamisen yhteydessä siten, että tekijätiedot eivät tule tuomariston tietoon.

7.2 Vaadittavat asiakirjat

Kilpailuehdotusten tulee täyttää kilpailuohjelmassa esitetyt vaatimukset.

Piirustusasiakirjat

Kilpailija laatii ehdotuksen sähköisessä muodossa yhtenä vaaka A1-kokoisena (594 x 814 mm) PDF-tiedostona, jonka sivumäärä on enintään 3. Tiedoston maksimikoko on 50 Mb . Tiedostojen tarkkuus 300 dpi. Selostus-pdf ja jpg-kuvat toimitetaan planssien lisäksi erikseen.

Kilpailija voi sijoittaa vaaditun aineiston arkeille haluamallaan tavalla, sillä rajoituksella että ensimmäiselle sivulle tulee sijoittaa ilmaupotuskuva sekä yleissuunnitelma. Kaikkiin piirroksiin lisätään mittajana.

Plansseilla tulee esittää ainakin seuraava sisältö:

1. Rakennuksen liittyminen kaupunkirakenteeseen

- Kilpailuehdotuksen rakeisuus osana annettua rakeisuuskarttaa (Liite 12)

2. Yleissuunnitelma, 1:1000

- Kilpailualueen raja
- Kilpailualueen liittyminen ympäristöön ja kaupunkirakenteeseen
- Korttelialueiden rakennukset käyttötarkoituksineen, kerrosalatielineen ja kerrosalatielineen
- Kasvillisuus ja viheralueet
- Pihajärjestelyjen periaatteet
- Ajoneuvo- ja julkisen liikenteen, jalankulun ja pyöräilyn yhteydet
- Olennaiset pelastusratkaisut
- Pysäköintiratkaisut (pyöräily ja ajoneuvoliikenne)
- Hulevesihallinnan periaatteet
- Varjostus lounaasta 45 asteen kulmassa
- Alueleikkausten sijaintimerkinnot
- Tarkennusalueen 1:500 raja

3. Tarkennusalue, 1:500: Kilpailijan valitsema, suunnitelman kannalta oleellisen tai tyypillisen kohdan asemapiirros

- Liittyminen välittömään ympäristöön
- varjostus lounaasta 45 asteen kulmassa
- Kerrosalatielineet
- Pysäköintiratkaisut (pyöräily ja ajoneuvoliikenne)
- Tonttiliittymät
- Jalankulku- ja pyöräily-ympäristöt ja -yhteydet
- Ulko-oleskelualueet
- Sisäänkäyntien sijainnit
- Viherrakentaminen
- Tilojen ja aluevarauksien nimet
- Keskeiset korkoasemat

4. Tyypillinen asuinkerros korttelista 7633, 1:500

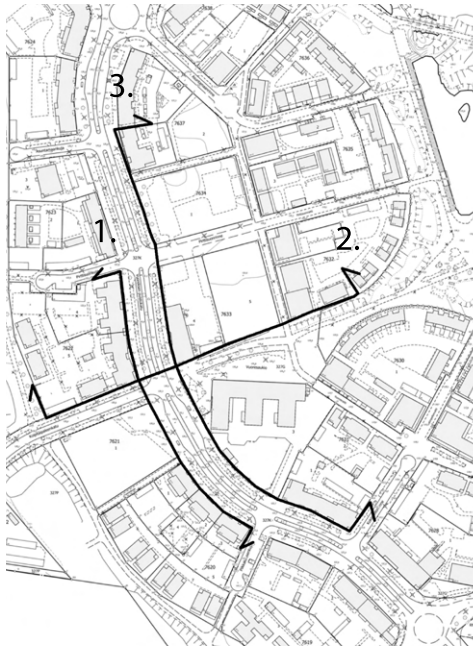
- Korttelin 7633 tyypillinen asuinkerros, josta käy ilmi asuntotyypit sekä niiden sijoittuminen korttelissa
- Kaaviomainen esitys

5. Alueleikkaus 2 kpl, 1:1000

- Pitkittäis- ja poikittaissuuntaiset alueleikkaukset

6. Aluejulkisivut 3 kpl, 1:500

- Aluejulkisivut yhdistettynä julkisivunauhoihin (Liite 8)
- Julkisivut Vuoreksen puistokadulta itään ja länteen sekä Vuoresaukiolta kohti pohjoista

1. Vuoreksen puistokatu

suunta: länsi

2. Koipitaipaleentie, Vuoresaukio

suunta: pohjoinen

3. Vuoreksen puistokatu

suunta: itä

7. Ilmakuvasovite

- Kilpailualue upotettuna liitteenä olevaan ilmakuvaan (liite 13)

8. Havainnekuvat 1-2 kpl

- 1-2 havainnekuvaa kilpailuehdotuksen kannalta keskeisestä, vapaavalintaisesta kohdasta, kävelijän näkökulmasta

9. Kaaviot, 1:4000

- Pysäköinti ja liikenne
- Toiminnot ja niiden sijoittuminen alueelle (asuminen, palvelut, liiketilat)
- Vaiheittain toteuttaminen, jossa huomioitu muut suunnitteluun vaikuttavat ratkaisut: Vuoresaukion eteläpuolinen puistokoulu sekä raitotie-bussi-vaihtopysäkki

10. Kestävyyssratkaisujen esittäminen

- Ehdotuksessa esitettyjen kestävyysratkaisujen avaaminen kaaviossa/ vapaavalintaisella tavalla

11. Suunnitelmaselostus

- Suunnitelmaselostuksessa kuvataan sanallisesti kilpailuehdotuksen kokonaisidea, esitetyn kaupunkirakenteellisen ratkaisun, viher- ja virkistysympäristön, liikkumisen ja toiminnallisen ratkaisun periaatteet. Selostuksen tulee sisältää myös kuvaus siitä, miten suunnitteluratkaisussa on otettu huomioon kestävyys ja vähähiilisyys näkökulmat
- Selostusteksti sijoitetaan osaksi plansseja sekä toimitetaan erillisenä A4-kokoon tulostettuna pdf-tiedostona. Selostuksen pituus on enintään kaksi A4-sivua

12. Laskentataulukko (Excel)

- Ehdotuksen laajuustietojen ja pysäköintipaikkojen määrä taulukkomuodossa
- Laskentataulukko on kilpailun liite 14
- Liite palautetaan täytettynä ja osana kilpailuehdotusta sisäänjättösivuille excel-muodossa

13. 3D-malli

- Ehdotuksen tekstuuriton valkoinen massamalli 3D-maastoon (Liite 7) sijoitettuna
- Mallin tiedostomuoto .dxf, .ifc tai .skp

14. Muu materiaali

- Lisäksi kilpailijat voivat esittää halutessaan muuta ehdotuksen havainnollistamiseksi tarpeelliseksi katsomaansa aineistoa, kuten kaavioita ym. sallitun planssien enimmäismäärän puitteissa.

7.3 Kilpailuehdotusten sisäänjätö

Kilpailuehdotukset ja kaikki sen osat tulee varustaa nimimerkillä. Kilpailija täyttää nimimerkkiin liittyvät taustatiedot annettujen ohjeiden mukaisesti kilpailun verkkosivuilla, ns. kilpailukoneessa, joka on nimimerkin anonyymiteettiin liittyen järjestelmänä salattu ja suojattu.

Kilpailu päättyy perjantaina 22.11.2024 klo 16 (Suomen aikaa UTC+3), jolloin kilpailuehdotuksen tulee kokonaisuudessaan olla palautettuna osoitteessa <https://cc.tietoa.fi/tampere/vuoreksen-keskus>.

Kilpailuehdotukset tulee toimittaa sähköisesti kilpailun verkkosivuilla olevien ohjeiden mukaan.

Kilpailijoita kehoitetaan jättämään ehdotuksensa järjestelmään hyvissä ajoin ennen järjestelmän sulkeutumista. Ehdotuksia pääsee vielä vapaasti muokkaamaan kilpailuajan puitteissa palautuksen yhteydessä luotavalla pääsykoodilla. Kilpailijoiden tulee tallentaa järjestelmän ilmoittama koodi, sillä vain sen avulla kilpailuehdotuksia pääsee vielä tarvittaessa muokkaamaan ennen palautusajan sulkeutumista.

Kilpailija saa vahvistuksen onnistuneesta sisäänjätöstä. Kilpailun osallistujan on säilytettävä tiedostokopio kilpailuehdotuksestaan.

Saapuneiden ehdotusten nimimerkit ja arvosteluun hyväksytyt kilpailutyöt julkaistaan kilpailun verkkosivuilla <https://cc.tietoa.fi/tampere/vuoreksen-keskus>.